

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2012/13:14

Stenografiska
uppteckningar
2012/13:14

Fredagen den 7 december

1 § Allmänna frågor

Statsrådet Birgitta Ohlsson

Kabinettssekreterare Frank Belfrage

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 20 november 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 11 december 2012

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Birgitta Ohlsson och kabinettssekreterare Frank Belfrage med medarbetare välkomna till EU-nämnden.

Jag har förstått att statsrådet Ohlsson vill inleda med konkurrenskraftsrådet, punkt 18 c–e. Det är den sista dagordningspunkten.

Anf. 2 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! På KKR kommer det att vara tre övriga punkter som rör konsumentområdet. Det är enbart informationspunkter. Det är inga diskussioner om att det ska bli en beslutspunkt. Ni som sitter i civilutskottet hörde när jag var där i veckan och lyfte upp dessa ämnen. Men jag kan nämna följande ytterst kort.

Bland annat handlar det om en informationspunkt om alternativ tvistlösning. Här jobbar vi konstruktivt och intensivt för målet att få en överenskommelse med Europaparlamentet färdig före årsskiftet. Det är en del av den första inre marknadsakten.

Egentligen står inte rådet och Europaparlamentet så långt ifrån varandra. Överenskommelsen är rätt nära. Formellt blir det nog ett antagande under det irländska ordförandeskapet i början av nästa år.

Sedan finns ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ett konsumentprogram som löper 2014 till 2020. Här är rådet och Europaparlamentet i stort sett överens. Flera åtgärder pågår redan nu under nuvarande konsumentprogram.

Sist men inte minst är det tredje fältet en resultattavla för konsumentmarknader. Här stöder regeringen kommissionens arbete med att få resultattavlan. På rådsmötet kommer kommissionen att presentera resultattavlan. Den är ännu inte publicerad.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går tillbaka till den kommenterade dagordningen inför allmänna rådets möte. Jag frågar initialt om det finns några A-punkter. Nej, det finns det inte.

Vi ser fram emot en återrapportering från rådsmötet den 20 november.

Anf. 4 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Nämnden har fått rapporten, och statsministern har återrapporterat från Europeiska rådet. Jag ska nämna ett par saker från mötet med GAC, allmänna rådet.

Kvällen före GAC var jag och Sverige värd för ett så kallat like-minded-möte. Därefter hade vi en middag med Herman Van Rompuy där jag företrädde like-minded-gruppen. Vi hade en utförlig diskussion om långtidsbudgeten. Ni vet vad som hände med olika turer. Jag förde fram det gemensamma budskapet från better spending-gruppen. Jag framhöll att för vår del är Sveriges rabatt vår högsta prioritet, inte minst tillsammans med modernisering och andra kända ståndpunkter. Det var inget direkt nytt som framfördes där. Medlemsstaterna upprepade de ståndpunkter de hade drivit under förhandlingarna och som nu kommer att pågå den närmaste tiden.

Den här gången kommer inte långtidsbudgeten att vara uppe alls på själva dagordningen. Däremot kan jag nämna att på tisdagsmorgonen har Storbritannien bjudit in till ett möte med kärntruppen av like-minded-gruppen för länder som vill ha better spending och mer restriktiv budget. Ett par länder kommer att mötas för att diskutera hur tidtabellen och färdkartan ser ut den närmaste tiden.

Anf. 5 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Tack statsrådet för informationen! Jag tillhör dem som kan tycka att EU-nämnden blev dåligt informerad under EU-toppmötet om de olika förhandlingsbuden. Det kom ett natten mellan torsdag och fredag. Det fick EU-nämnden nästan begära ut på det ordinarie EU-mötet vi hade på fredagsmorgonen. Sedan kom det på förmiddagen. Sedan efterfrågade fyra partier i riksdagen att vi skulle få information från er om vad som hände, men vi fick aldrig någon återkoppling förrän det kom ett sms kl. 5 på eftermiddagen om att förhandlingarna ajournerades.

Det kan vara lite bristfällig information till EU-nämnden i samrådsfrågan. Det är synd, och jag hoppas att det inte upprepas.

Den andra frågan gäller vad som händer framöver. Det är ju ett ajournerat möte. Det är bra att ministern träffar like-minded-gruppen – kärntruppen som du kallar den – för att diskutera vidare, men du kanske kan diskutera med oss i riksdagen hur regeringen tänker lägga upp arbetet fram till EU-toppmötet i februari om budgeten. Budgeten är viktig för oss. Även om diskussionen inte sker med hela EU-nämnden kan den ske åtminstone med beredningsgruppen om hur arbetet är tänkt att läggas upp.

Anf. 6 MARIE GRANLUND (S):

Herr ordförande! Jag instämmer i det Ulf Holm anför. Statsrådet säger att alla vet vad som hände, det vill säga att toppmötet bröt samman.

Ja, det vet vi, men nämnden vet uppriktigt sagt inte varför – förutom vad som har stått i tidningarna och framkommit i medierna.

Det skulle vara intressant om statsrådet utvecklade lite grann varför man inte kom fram. Den förhandlingsposition som intogs verkade inte så lyckosam. Det skulle vara bra om frågan kunde utvecklas, så att vi inte skulle vara beroende av mediekommentarer.

Anf. 7 LARS OHLY (V):

Jag instämmer i kritiken. Egentligen är den viktigast för att komma fram till en lösning, om det kommer en sådan, i februari. Då är regeringen beroende av att en majoritet i riksdagen anser att det regeringen åstadkommer är tillräckligt acceptabelt för att vi inte ska sätta oss emot. För att det ska ske måste vi känna att vi är med, får information och får möjlighet att ta ställning till vad som händer. Det vore dumt om vi av rena formaliaskäl hamnar i en situation där en majoritet i EU-nämnden känner att vi inte kan ställa oss bakom regeringens agerande därför att vi inte vet bevekelsegrunderna eller vad som har hänt. Det kan nog komma lägen där vi av sakliga skäl inte kan komma överens, men det är i så fall mycket bättre. Jag instämmer helt i den kritik som Ulf Holm och Marie Granlund har framfört.

Anf. 8 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag bakar samman dessa frågor eftersom de är av liknande karaktär. Men jag börjar med Lars Ohly.

Det är självklart att den demokratiska förankringen är central. Nu börjar förhandlingarna komma i gång. I och med att MFF inte blir en punkt på agendan på vare sig allmänna rådet eller Europeiska rådet får vi se vid vilka tillfällen punkten kommer att tas upp i början av nästa år. Det har diskuterats att det kan bli en punkt på agendan vid ett europeiskt toppmöte i februari mars eller kanske tidigare. Självklart kommer vi att informera.

Sedan var det Marie Granlunds och Ulf Holms kommentarer. Statsministern har återrapporterat från Europeiska rådet. Det var statsministern som företrädde oss där. Det är viktigt att betona att han har varit här tidigare. Som bekant kommer förhandlingarna att fortsätta.

Jag har inte mycket mer att säga på det fältet. Den demokratiska förankringen är tydlig. Det handlar också om huruvida det blir eventuella förskjutningar vad gäller budskap eller så. Så har inte varit fallet ännu.

Anf. 9 MARIE GRANLUND (S):

Tack för svaret, även om jag inte tycker att det är till fyllest!

Om man ser nämnden som något besvärligt och något som egentligen inte borde finnas, vi sköter vår business själv, kan man hantera det hela som Birgitta Ohlsson gör. Annars kan man öppna för diskussioner och säga att det och det gjorde att förhandlingarna bröt samman.

Vi tar med oss i framtiden att det är så här det fungerar.

Anf. 10 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag kan konstatera att statsministern har återrapporterat för nämnden och har återrapporterat i kammaren. Det har varit en

utförlig diskussion med tillfälle att ställa den typen av frågor. Nu börjar förhandlingarna komma i gång igen. Då får vi helt enkelt återkomma. Jag tror att under resten av detta år kommer inte budgeten att vara uppe på den formella agendan på det sättet. Vi kommer tillbaka när punkten kommer upp. Jag kommer självklart att vid nästa tillfälle jag träffar er att åiterrapportera vad vi har kommit fram till i den så kallade likasinnade gruppen – better spending – och hur kärntruppen där ser på hur vi ska fortsätta med formeringen av vår allians.

Anf. 11 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Med all respekt för att statsministern har åiterrapporterat i kammaren är det fråga om en pågående förhandling, och då kan man ha full respekt för att statsministern inte nämner allt i kammaren eftersom det kan vara ett spel i förhandlingsstrategin. Det var därför jag lyfte upp att vi i nämnden eller beredningsgruppen kan ha ett möte för att diskutera sådant som kanske inte bör nämnas utåt eftersom det är en pågående förhandling. Detta har vi inte fått tillbaka till EU-nämnden eller beredningsgruppen. Det är av största vikt för att förankra så bra som möjligt här i riksdagen att så sker kontinuerligt.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Jag föreslår att vi återkommer till punkten senare på dagordningen när vi ska diskutera hur nämnden ska arbeta.

Jag tackar för informationen som har getts.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4. Finns det något att säga där? Det finns det inte.

Vi går till dagordningspunkt 6, Resolutioner, beslut och yttranden antagna av Europaparlamentet under sammanträdesperioden i Strasbourg den 19–22 november. Det är en informationspunkt. Det finns inte något att säga där heller. Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till punkten 7, Den europeiska planeringsterminen.

Anf. 13 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Det här är en informationspunkt. Det kommer inte att vara någon diskussion om detta. Det handlar om att kommissionen ska presentera den årliga tillväxtöversikten för 2013, AGS, Annual Growth Survey. Dessutom ska det inkommande ordförandeskapet Irland presentera sin tidsplan för hur de tänker fortsätta arbetet med den europeiska terminen. Nämnden har fått tidsplanen.

Regeringen instämmer i det övergripande budskapet i AGS. Det handlar om vikten av att genomföra hållbara tillväxtskapande struktur-reformer i de olika länderna. Andra statsråd som är ansvariga för respektive fält kommer att informera EU-nämnden när AGS kommer upp i andra rådsformationer. Vi kommer att återkomma i frågan.

Jag kommer också att återkomma inför GAC:s förberedelse av Europeiska rådet i mars då det blir den reella diskussionen om AGS. Nu är det bara en informationspunkt utan diskussion.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten.

Anf. 15 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! EU-nämnden har i vanlig ordning sett dagordningen och utkastet till slutsatser. Utkastet till slutsatser kommer att fokusera på EMU-frågorna denna gång.

Som ni kanske kommer ihåg slog Europeiska rådet fast i juni och oktober att man ska ta fram en färdplan. Det beskrivs i utkastslutsatserna. Färdplanen består av tre faser för hur EMU ska utvecklas vidare. Här ingår bland annat förslaget till en gemensam tillsynsmekanism för banker.

Anders Borg kommer att komma till nämnden för samråd om tillsynsmekanismen nästa vecka, tisdagen den 11 december, inför Ekofin som äger rum dagen efter, onsdagen den 12 december.

Utkastet innehåller också ett avsnitt om demokratisk legitimitet och ansvarsutkrävande, som jag kommer att lyfta fram lite mer längre fram.

Slutligen tar texterna också upp den försvarspolitiska diskussionen, som ska äga rum om ett år, i december 2013, men här lägger man ut något slags bas för den diskussionen.

Utvidgning och utrikespolitiska frågor ingår också, men här finns ännu inte några konkreta texter. Det är först efter FAC, när utrikesministrarna möts, samt GAC som bilden kommer att klarna inför ER, vilka frågor som kommer att komma upp mer på detta fält.

Sammantaget kan man säga att det är en väldigt diger dagordning på Europeiska rådet den 13–14 december. Statministern kommer att samråda om frågorna med nämnden nästa onsdag.

Jag kan ta upp några av de svenska positionerna inför allmänna rådet när vi förbereder Europeiska rådet. Här tycker regeringen att det är väldigt centralt och viktigt att EMU fungerar väl, och vi förstår verkligen vikten för euroländerna, att man vill diskutera frågorna grundligt. Här är det viktigt att beslut föregås av både grundliga och transparenta beredningsprocesser och att man har en konsekvensanalys där man ser att de får fullt deltagande i diskussionen kring de nationella parlamentens roll. Det är väldigt centralt för oss. Hela denna process måste byggas på en demokratisk förankring. Det är viktigt när man ska gå vidare.

Jag tycker också att det är viktigt att lyfta fram att redan fattade beslut på det ekonomiska och politiska området samt de beslut som ligger i pipeline just nu och håller på att förberedas genomförs innan man går vidare. Det är otroligt viktigt att det inte byggs upp beslut på hög som sedan inte genomförs samtidigt som man fattar nya beslut. En del av de förslag som kommer upp är väldigt långtgående, och det är ganska tveksamt om det är rätt väg att gå på de här fälten. Därför har vi en något avvaktande hållning just nu.

Vi tycker också att det är viktigt att marknadssignalerna tillåts fortsätta att verka, för de är ofta en väldigt effektiv reaktion på att länder förändras. Att nationella reformer som är effektiva belönas av marknaden med att man får lägre räntor som följd kan vara ett konkret exempel. Men det är alltid viktigt att poängtera att den demokratiska legitimiteten och ansvarsutkrävandet måste kunna garanteras.

För övrigt när det gäller slutsatstexten saknar vi tillräckligt tydliga referenser till den inre marknadens roll för att främja tillväxt. Vi vet ju att inre marknaden är en av de mest viktiga fundament vi har just nu för att få fart på Europas ekonomier. Inte minst tycker vi att tjänstesektorn borde framträda mycket tydligare än vad den gör i dag. Här har vi ett stort potentiellt bidrag till tillväxt i många EU-länder.

När det gäller de landspecifika rekommendationerna driver regeringen att förslaget att kommissionen ska presentera och diskutera dem i de nationella parlamenten är väldigt centralt, så att man får en ännu tydligare demokratisk förankring och får en demokratisk debatt, där kommissionen reser runt till de nationella parlamenten och diskuterar de landspecifika rekommendationerna.

Vi vill också i slutsatstexterna få starkare skrivningar när det gäller frihandelns roll, för att vara en viktig motor för tillväxt. Här tycker jag förstås att det är mycket glädjande att handelsministrarna bara för en vecka sedan kunde träffa en överenskommelse om att få ett förhandlingsmandat för förhandlingarna om ett frihandelsavtal med Japan, att äntligen ha fått ett slags första fundament.

Slutligen kommer, som jag nämnde, försvarsfrågorna att komma upp. Det är inte skarpt läge nu. Vid det här Europeiska rådet ska man bara ge ett uppdrag inför Europeiska rådet nästa år, i december 2013, men vi vill ha ett så brett uppdrag som möjligt för att kunna diskutera de här frågorna när det gäller den gemensamma försvars- och säkerhetspolitiken.

I anslutning till allmänna rådet kommer det också att vara ett lunchmöte med Herman Van Rompuy där vi helt enkelt fortsätter den diskussion som läggs under själva GAC. Här finns det förstås möjlighet att diskutera dessa frågor ytterligare.

Statsministern kommer, som sagt, att samråda med EU-nämnden på onsdag inför Europeiska rådet, och då får ni en fylligare dagordning så att ni vet mer konkret hur agendan kommer att se ut.

Anf. 16 MARIE GRANLUND (S):

Herr ordförande! Tack för redogörelsen! Jag skulle vilja att statsrådet specificerar lite mer om de landspecifika rekommendationerna. Jag vet inte riktigt vad det statsrådet sade innebär. Vi har varit överens med finansminister Anders Borg om att de rekommendationer som ges är rekommendationer som man sedan gör precis vad man vill med. Måste de här verkligen diskuteras i de nationella parlamenten? Jag kunde uppfatta statsrådet så, men det kanske var fel.

Anf. 17 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Tack, statsrådet, för genomgången! Det är väldigt många tunga frågor här, och jag tycker att det är bra att regeringen har en skeptisk inställning till EMU-integrationen, hur mycket som egentligen ska ske där och hur det formuleras. Det är viktigt att se till att skrivningarna tar hänsyn till de länder som inte är med i EMU när man gör de här sakerna. Även om regeringen är skeptisk skulle jag kanske vara motståndare till det, men det är i alla fall bra att regeringen är skeptisk. Det är ett steg i rätt riktning.

Man kan inte säga emot när ministern trycker på inre marknad och frihandel. Jag saknar däremot klimat- och miljöfrågorna här – det finns

inte med någonting om dem. Även när man pratar om tillväxt brukar till och med EU lägga till att man ska respektera hållbar utveckling och så vidare. Det nämns inte med ett ord numera, och det är lite beklagansvärt. Det är bra att ungdomssysselsättningen kommer upp som en egen punkt. Det är negativt på slutet när det gäller gemensam säkerhets- och försvarspolitik och de formuleringar som finns där, framför allt tryckandet på att stärka Europas försvarsindustri. Det är någonting som Miljöpartiet inte tycker ska underlättas, tvärtom.

Anf. 18 LARS OHLY (V):

Många av de diskussioner som kommer att föras menar jag och Vänsterpartiet förs utifrån fel utgångspunkter. Det finns en federalistisk slag-sida i mycket av förslagen. Det gäller kanske framför allt utvecklandet av den ekonomiska och monetära unionen. Även om Sverige inte är medlem påverkas vi av det, dels indirekt, dels genom att flera federalistiska steg i den monetära unionen kommer att påverka utvecklingen också i Europeiska unionen.

Därför menar jag att mycket av det som nu sker går åt fel håll. Det leder bort ifrån det som Birgitta Ohlsson talar om, nämligen demokratiskt ansvarsutkrävande och möjligheter att ställa politiska beslutsfattare till svars.

Jag delar Marie Granlunds uppfattning om de landspecifika rekommendationerna. Nu kommer de inte upp förrän mycket senare, men det här är ändå grunden som i den europeiska terminen ligger som en bas för det som småningom kommer att komma.

Ulf Holm har helt rätt i att klimat- och miljöfrågorna behandlas inte ens styvmoderligt – de finns inte med. Det är naturligtvis oacceptabelt. Där borde Sverige vara mycket tydligare. Det finns ingen tillväxtdiskussion som kan föras utan att man tar hänsyn till klimat- och miljöfrågorna. Gör man inte det kommer Europa att fortsätta att hamna fel i den kanske allra allvarligaste och viktigaste fråga vi har att hantera i vår tid.

Slutligen är Vänsterpartiet motståndare till att Europeiska rådet nästa år ska ta en så här genomgripande försvarspolitisk diskussion som leder till nya steg i det försvarspolitiska samarbetet. Vi har varit motståndare till detta samarbete från början. Vi menar att allt tätare samarbete kring försvarspolitiken också kommer att leda till att EU i allt större utsträckning tar sig stormaktsambitioner.

Anf. 19 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag börjar med Marie Granlunds fråga. Vi kommer ju att återkomma till att ha mer specifika diskussioner kring de landspecifika rekommendationerna; det kommer längre fram. Men det som jag tycker är väldigt viktigt, inte bara som EU-minister utan också som demokratiminister, är att vi i dag ser en ganska nyvaken diskussion inom Europeiska unionen om just demokrati och legitimitet. Vi såg också i Herman Van Rompuys EMU-rapport att det här var ett av de fyra benen, att man ville stärka demokratin.

Den diskussionen har varit ganska mycket fokuserad på Europaparlamentets roll, och det är viktigt. Europaparlamentet består av folkvalda personer. Men här tycker jag att det är viktigt att vi är tydliga med att spela in och lyfta upp också de nationella parlamentens roll. Det är det

som vi menar med det förslag som vi har lyft fram, att när de landspecifika rekommendationerna ska diskuteras och presenteras vore det väldigt bra om EU-kommissionärerna reste runt till de nationella parlamenten och har en diskussion. Det tror jag är ett bra sätt att lyfta upp en debatt och en diskussion som vi behöver mer av i Europa. Det handlar inte om några nya rekommendationer men att få en diskussion kring det hela, att också de nationella parlamenten känner ett större ansvarstagande och får en viktig roll i detta arbete.

Vad sedan gäller det Ulf Holm sade om klimat- och miljöfrågorna instämmer jag i att det är väldigt sorgligt och svagt att texterna inte är tillräckligt tydliga. Här driver vi att de ska komma upp på ett starkare sätt. Vi lyfter bland annat fram att texter om grön tillväxt ska förbättras avseende klimat med mera, att det ska komma in. Där försöker vi nu formera en allians av flera länder som ställer upp på detta. Det tangerade lite vad Lars Ohly också lyfte fram.

Vad gäller två frågor som Ulf Holm och Lars Ohly tangerade i sina anföranden är det väldigt viktigt att vi vill ha mer tydlighet i slutsatstexterna vad gäller de länder som är med i eurozonen och de som inte har euron som valuta. Det är viktigt att eurozonsländerna ges ett tydligt mandat att kunna fördjupa sitt ekonomiska samarbete, samtidigt som vi varnar för framväxten av ett alltför tydligt så kallat two-speed Europe, där vi har ett Europa i olika hastigheter. Där är det också viktigt att de länder som inte har euron som valuta, när det är fält som mer rör den inre marknaden att man har en tydlig råkång, också får vara med och besluta på de fälten. Där är vi från svensk sida väldigt noggranna med att man ska försöka hålla ihop ett tydligt 27-perspektiv, det vill säga alla Europeiska unionens medlemsstater. Därför krävs det också en rejäl diskussion kring de förslagen som är långtgående. Det är det jag har försökt lyfta fram också under den här diskussionen.

Anf. 20 BO BERNHARDSSON (S):

Jag tänkte säga något om det här med hur man ska behandla landspecifika rekommendationer. Vi har, som vice ordföranden precis har sagt, haft en rätt stor diskussion om hur det ska hanteras. Jag ska försöka bena upp det.

Det ena är hur vi ska behandla rekommendationer till andra länder än oss själva. Där har vi sagt att det inte är rimligt över huvud taget att vi tar ställning. Det kommer hit på något sätt, men vi kan inte ta ställning, för då finns det ingen möjlighet att vi kan uppnå enighet, mot bakgrund av de rekommendationer som har riktats mot enskilda länder.

Det andra är de rekommendationer som riktas till Sverige. Där har vi sagt i princip så här: Vi tar del av dem, och sedan tar vi ställning i den ordinarie budgetprocessen. När det gällde tvåpacken hade vi ju invändningar, subsidiaritetsinvändning, av det slaget att vi sade att den här processen inte får störa de nationella parlamentens egen process utan måste inordnas på ett naturligt sätt i den. Man har synpunkter på vad vi borde göra, och vi väger in det när vi har vår budgetberedning i parlamentet, som vi gör med andra synpunkter vi kan ha fått från till exempel OECD.

Sedan har Sverige en lite annan situation än de som är med i eurozonen. Det vet vi. Men det här har varit vår ståndpunkt. Däremot har vi i finansutskottet gjort så att vi har anordnat, för att få in det här med hur vi

demokratiskt hanterar det, en hearing med berörd kommissionär om de rekommendationerna. Men det är väldigt viktigt att säga att det måste visas respekt för den nationella budgetprocessen. Vi ska inte underordnas något regelverk som man sätter upp på Europainivå, utan vi har en budgetprocess och tar in de synpunkter och rekommendationer vi får och väger av dem där.

Anf. 21 LARS OHLY (V):

Ambitionen att hålla ihop 27 är viktig, just i perspektivet av att det som görs inom EMU-gruppen kommer att påverka oss oavsett om vi är med eller inte. Därför är det särskilt viktigt att hålla emot de tendenser som finns till ökad centralisering och federalism där.

När det gäller klimat- och miljöfrågorna utgår, antar jag, de förslag som nu diskuteras ifrån den felaktiga uppfattningen att klimat- och miljöinvesteringar enbart är en kostnad och inte tillväxtfrämjande. Egentligen borde det vara en tung post när man pratar om tillväxt att just diskutera investeringar i järnvägar, investeringar i ny energiteknik. Det är tillväxtfrämjande att redan nu bekämpa klimat- och miljöproblemen. Den synen borde Sveriges regering i mycket högre grad föra fram.

Anf. 22 BÖRJE VESTLUND (S):

Det gläder mig att statsrådet säger att en av de svenska ståndpunkterna är att man inte ska genomföra nya beslut innan man har genomfört tidigare beslut. Detta gäller dock tydligen inte på den inre marknaden, där man rusar i väg med beslut som man inte har implementerat. Man kan inte säga att det är problem att implementera tjänstedirektivet, och det har man inte heller gjort i hela Europa. Nyligen har man beslutat om inre marknadsakt I, och nu sätter man i gång med inre marknadsakt II. Det har inte ens kommit så långt att vi har haft möjlighet att lagstifta om det i de olika länderna – möjligen om man har påbörjat processen på Utrikesdepartementet nu. Men det har varit omöjligt eftersom man fattade beslut någon gång tidigare i höst.

Jag bara undrar: Står inte det där lite grann emot varandra? Där har man bland handelsministrarna gjort en väldig massa under ganska lång tid. Därför är jag lite nyfiken på varför man inte ska genomföra besluten på det området, om det är ett undantagsområde enligt regeringens uppfattning.

Anf. 23 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag börjar med Börje Vestlunds fråga. Vad gäller inre marknadsakterna är det två som nu det pågår diskussion om. De har gått ganska mycket omlott. De är otroligt centrala för Europas tillväxt just nu. Där har det varit väldigt viktigt att låta dem gå sida vid sida, det vill säga att inte processen stannar av.

Jag vet att det irländska ordförandeskapet, inte minst, kommer att lyfta fram inre marknadsfrågor. Det kommer att vara något av det mest prioriterade på deras fält. Det är också en tidsprocess hur man ska implementera de specifika frågorna. Där kan man inte låta en av dem blockera den andra. Det måste löpa på så att vi får jobben och tillväxten att komma i gång i Europa igen på allvar.

Vad gäller Lars Ohlys fråga om grön tillväxt med mera driver vi på det fältet. Det ska vara tydligare i texterna och inte minst inom ramen för det inremarknadsarbetet. Det har också kopplat till långtidsbudgeten varit ett av de fält där Sverige har varit väldigt tydligt med att få ett tydligt klimatperspektiv.

Sedan kommer jag till Bo Bernhardssons fråga. Jag vill specificera så att det inte råder något slags oklarheter här. I stället för att EU-kommissionen presenterar de landspecifika rekommendationerna i en anonym rapport i Bryssel är det mycket bättre att en EU-kommissionär kommer till den svenska riksdagen och presenterar förslagen här så att ni som folkvalda parlamentariker får den första möjligheten att diskutera.

Jag tycker i varje fall som demokratiminister att det är ett starkt steg till mer demokratisk förankring. Jag vet att Olli Rehn med flera kommissionärer har varit här. Riksdagen har varit väldigt duktig på att bereda väg för det. Men så ser det inte ut i så många andra nationella parlament.

Här är det viktigt för svensk del att detta inte bara ska gälla Sverige, utan det ska gälla i EU:s alla medlemsstater. Kommissionärerna presenterar de landspecifika rekommendationerna och får förklara dem där på plats. Det är ett mycket bra sätt att kunna stärka demokratin inte minst i ett Europa som behöver det väldigt mycket för tillfället.

Anf. 24 MARIE GRANLUND (S):

Det är vällovligt att försöka demokratisera processen på olika sätt. Jag skulle nog vilja säga att det måste vara upp till de nationella parlamenten att själva bestämma hur de vill ha det och om de vill att kommissionen ska komma.

Vi har i Sveriges riksdag valt att göra det via finansutskottet. Man kan säkert välja andra ordningar om man vill det. Men att det allmänt skulle vara på det sättet menar jag höjer statusen på rekommendationerna. Vi säger att det bara är rekommendationer som man sedan gör vad man vill med.

Detta är en ny fråga på något sätt som inte har stämts av tidigare.

Anf. 25 BO BERNHARDSSON (S):

Jag hade samma synpunkter. Jag tycker att det är upp till de enskilda länderna att bestämma hur man vill hantera den demokratiska processen och hur den ska ut. Vi valde den här modellen och tycker att den är bra.

Anf. 26 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag kan avsluta helt kort. Det är väldigt bra att Sveriges riksdag har valt den modellen. Det handlar inte bara om de specifika landrekommendationerna. Det handlar också om EU-kommissionens synsätt. EU-kommissionen måste också ta emot reaktioner från nationella parlament mycket tydligare. I dag är det alldeles för lite dialog.

Sverige riksdag ligger långt framme. Det är bra och positivt. Men det kan vara bra att också lyfta upp denna fråga. Vi vet att diskussionen försiggår i flera andra nationella parlament. Det får vi återkomma till.

Anf. 27 MARIE GRANLUND (S):

Det är bra att vi får återkomma till det. Det hade varit bra om statsrådet hade skrivit ned vad som är den svenska ståndpunkten. Det är väldigt svårt att sitta här och ta ställning till saker och ting. Alla läser in olika saker i detta. Alla har rädslor, och så vidare. Det hade varit ganska bra om det varit nedskrivet vad det är som statsrådet anser ska vara den svenska positionen.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Jag kan mot bakgrund av diskussionen konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i den här frågan.

Vi går därmed vidare till dagordningspunkten 9, 18-månadersprogram för Irland, Litauen och Grekland. Det är fråga om en beslutspunkt, och det är en ny fråga för nämnden.

Anf. 29 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Det gäller 18-månadersprogrammet för Irland, Litauen och Grekland, som är nästa trio som ska leda Europeiska unionen. Enligt rådets arbetsordning presenterar de programmet. Det kommer att gälla för kommande 1½ år. Det handlar inte om att rådet ska godkänna programmet, och det förväntas inte heller någon diskussion.

Jag kan avslutningsvis nämna att det är väldigt positivt från svensk sida att man lyfter fram jämställdhetsarbetet. Det är ett av de viktigaste inspelen från svensk sida när det gäller EU 2020. Man ska sträva efter att kvinnor och män ska arbeta lika mycket. Det är med som ett av de krav som man väljer att lyfta fram. Det tycker vi är bra. Det behövs mer feministisk diskussion i EU.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Jag kan sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende. Jag ber om ursäkt, Ulf Holm hade begärt ordet.

Anf. 31 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Jag har inte någon avvikande mening. Jag uppfattade att ministern sade att det inte var en beslutsfråga. Man bara noterar programmet. Det är en väsentlig skillnad. Annars måste vi ställa oss bakom det, och det tänkte jag kanske inte göra.

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Såvitt vi har fått besked är detta ett godkännande. Då är det väl en beslutspunkt. Jag inledde med att säga det.

Anf. 33 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Förlåt om jag var otydlig, herr ordförande. Vi ska inte godkänna programmet. Det är en information. De presenterar programmet.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Då får jag ändra mig. Det var ingen beslutpunkt. Det var en informationspunkt i stället. Vi noterar det till protokollet. Tack för det påpekandet, Ulf Holm! Jag kan då på denna punkt i stället tacka för informationen.

Är statsrådet Ohlssons lista därmed klar? Nej.

Anf. 35 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag har en punkt i mina papper om förberedelse av Europeiska rådet den 7–8 februari 2013. Det är en ny punkt som tydligen har tillkommit sent i går. Det är en ren informationspunkt.

Vad vi vet i dag kommer handelspolitik och yttre förbindelser med fokus på södra grannskapet och Mellanöstern att komma upp på dagordningen. Vi kan notera åter att MFF hittills inte är med i utkastet i detta skede. Men mycket hinner hända till dess. I det utkast till GAC-dagordning som kommer att följa står det att endast dagordningen kommer att behandlas. Detta är en liten trailer för vad som ska komma lite längre fram.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Tack för den informationen! Det stod som en eventuell punkt hos oss. Vi tackar statsrådet för i dag och önskar en trevlig helg.

Då backar vi något på dagordningen. Jag förstår det som att vi går direkt på punkt 3 på dagordningen. Det gäller stadgan för Europeiska unionens domstol. Det är angivet som en beslutpunkt.

Anf. 37 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Det är lite oklart om det blir en beslutpunkt. Läget är ungefär följande. Domstolen har haft ett stort problem med ärendebalansen och ett mycket stort påslag av olika ärenden. Det har gjort att domstolen har begärt att få utöka domstolen med ytterligare ett antal domare. Den hade föreslagit tolv stycken.

Där har förslaget inom medlemskapskretsen varit att man begränsar sig till nio. Sedan har diskussionen varit: Hur ska de nio domartjänsterna fördelas? Där finns två tankeskolor.

Den ena tankeskolan företräds av de sex större medlemsstaterna. Dessa förordar att de ska ha ett bättre tillträde till domartjänsterna, det vill säga de ska kunna få längre perioder, rotera snabbare och få tillträde till tjänsterna på ett sätt som inte de övriga 21 medlemsstaterna får, ja egentligen 22 medlemsstater när Kroatien nästa år blir medlem.

Detta har en grupp med likasinnade, där Sverige ingår, motsatt sig. Vi har menat att just på området rättstillämpning finns det ingen anledning att ta hänsyn till ländernas storlek. Här gäller det framför allt rättstillämpningen. Därför ska det vara en jämlik rotation.

Där står vi. Jag har svårt att se att allmänna rådet kommer att kunna ena sig om detta den 11 december. Jag kanske också ska göra påpekandet att rådet självt med kvalificerad majoritet kan bestämma att utvidga antalet medlemmar. När det däremot gäller fördelningen måste man göra ett avtal mellan medlemsstaterna, och det kräver samförstånd.

Så länge ett antal stater, dit vi hör, inte är med på någon ordning som skulle innebära en diskriminering mellan medlemsstaterna kommer det

Anf. 38 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi tycker inte att fler domare ska tillföras till tribunalen. Utöver det vill vi ha ett klargörande om det finns utrymme eller inte inom utgiftsområde 5 genom omprioriteringar för att tillföra dessa domare och hur man i så fall prioriterar och finansierar det ena förslaget.

Anf. 39 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag noterar vad Skalin säger. Jag konstaterar att det är en ståndpunkt, och jag noterar den. Regeringen har haft en annan syn. Vi har accepterat tanken att utvidga antalet domare för att kunna råda bot på ärendebalansen.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Vi har noterat det.

Med det kan vi konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende, och vi har noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Med det lämnar vi punkt 3 och går vidare till punkt 10. Det gäller utvidgningen och stabiliserings- och associeringsprocessen. Det rör om vi förstått det rätt om västra Balkan. På FAC:s dagordningspunkt 3 berörs nästan samma sak, varför vi har ansett det praktiskt att ta detta i ett sammanhang. Det är fråga om en beslutspunkt.

Anf. 41 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Detta är slutpunkten i den årliga cykeln när det gäller utvidgningen. Kommissionen har lagt fram sin utvidgningsrapport, vilket den gjorde den 10 oktober. Sedan har förhandlingar fortsatt för att så småningom komma fram till de slutsatstexter och de utkast som nu föreligger och som nämnden har fått del av.

De följer den sedvanliga mallen. Först finns det ett inledande avsnitt med upplägget av strategi. Där betonas ett antal kända punkter som fortsatt ligger nära EU:s värdegrund. Det handlar om bättre offentlig administration, kamp mot organiserad brottslighet, kamp mot korruption, yttrandefrihet, respekt för mänskliga rättigheter. Det är generellt de punkter som EU:s medlemsstater driver i förhållande till kandidatländerna. Sedan gäller det genomförandet av EU:s regelverk som kallas l'acquis communautaire.

Sedan går man igenom länderna ett och ett. Det är rätt långa stycken. Jag kan kanske dra uppmärksamheten till några särskilda punkter. När det gäller Turkiet är texten ett steg framåt, sett med svenska glasögon, i den bemärkelsen att här föreslås att man ska försöka skapa nytt momentum och ny vitalisering i anslutningsförhandlingarna för Turkiet.

Vi hoppas att den texten ska kunna stå sig. Den återspeglar att det finns de som har stått emot. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Samtidigt finns ett antal påpekanden om gjorda framsteg när det gäller Turkiet men också påpekanden om tillkortakommanden inte minst när

det gäller yttrandefriheten och olika MR-aspekter som blir väsentliga när förhandlingarna ska komma i gång.

Inga kapitelöppningar är aktuella den här gången heller. Men den nya lite mer öppna diskussionen öppnar för att förhoppningsvis nästa år kunna hitta kapitel som ska öppnas i förhandlingarna.

I övrigt är det kända ståndpunkter som lyfts fram när det gäller betydelsen av att Turkiet spelar en aktiv och konstruktiv roll för att så småningom lösa Cypernfrågan och även betydelsen av den turkiska ekonomin och betydelsen av Turkiets geostrategiska läge och dess roll i regionen.

Sedan övergår texterna till att behandla västra Balkan, och där återkommer en del av de principiella ståndpunkter som gäller alla kandidatländer och presumtiva kandidatländer på västra Balkan. Det handlar om demokrati, respekt för MR, offentlig administration, organiserad brottslighet, korruption etcetera. Uppmärksamheten kommer naturligtvis att vara särskilt inriktad på Serbien och Kosovo. Där har en dialog inletts. Den tredje omgången av den dialogen ägde rum för bara några dagar sedan, den 4 december, och där kan vi notera ett antal framsteg när det gäller hanteringen av gränsarrangemangen mellan Kosovo och Serbien, det regionala samarbetet och det sätt på vilket sambandet mellan Pristina och Belgrad ska kunna äga rum. EU-delegationerna i respektive stad kommer då att husera representanter för respektive land. Det är naturligtvis viktigt att den här dialogen går vidare.

Det finns en möjlighet, men skrivningarna är fortfarande öppna, och vi kommer förmodligen först mot slutet att kunna se vad medlemsstaterna kan ena sig om vad gäller tidsschemat. Det kommer att bli en återsamlingspunkt i mars nästa år, och beroende på hur reformarbetet har fortskridit och hur dialogen mellan Kosovo och Serbien har utvecklats kommer man att ge möjlighet till att öppna anslutningsförhandlingar med Serbien i juni nästa år. Det blir huvudpunkten.

Vi har naturligtvis varit angelägna om detta, men fortfarande är skrivningarna lite svävande om vilka villkor som exakt ska vara uppfyllda. Vi tycker att det mesta har fallit på plats i praktiken, men de som fortfarande är återhållande, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<, tycker att man måste ha fullt genomförande av samarbetsvillkoren med Kosovo innan det gröna ljuset kan tändas.

När det gäller Kosovo är skrivningarna en spegelbild av detta. De innehåller alltså uppmaningar till Kosovo att gå vidare med sitt reformarbete och samtidigt uppmaningar till fullt samarbete med Serbien när det gäller samspel, samverkan och dialog mellan de två. Där har man skickligt kunnat komma runt de problem som finns. Vi ska inte glömma bort att fem medlemsstater inte har erkänt Kosovo. Skrivningarna så här långt ser dock ut att vara acceptabla för alla.

Vidare är uppmärksamheten på Makedonien stor. Kommissionen har flera år i rad rekommenderat öppnandet av anslutningsförhandlingar. Det är något som Sverige stöder. Men det har varje gång stupat på att Grekland anser att namnfrågan först måste lösas. De senaste veckorna och månaderna har ett nytt momentum skapats och bättre kontakt och dialog mellan Aten och Skopje har inletts. Kommissionen har varit mycket aktiv i att uppmuntra den här dialogen. Det finns alltså förutsättningar för att den här gången komma närmare ett genombrott.

De förslag som nu ligger på bordet talar om en förhandlingsöppning för Makedonien i juni nästa år, samtidigt som det finns skrivningar om betydelsen av goda grannskapsrelationer, som är något slags omskrivning för att namnfrågan, som för övrigt också står omnämnd, måste lösas. Om det hela löser sig är idén att Grekland accepterar att förhandlingar påbörjas i juni 2013 och att Makedonien accepterar att namnfrågan måste ha lösts fram till dess. Sedan har båda parter möjlighet att dra i nödbromsen om lösningen inte skulle lyckas. Detta är situationen. Så får vi se om det håller under tisdagens diskussioner i allmänna rådet. Det ska inte utslutas att frågorna till och med spiller över fram till Europeiska rådet på torsdag–fredag.

I övrigt görs ett konstaterande när det gäller Albanien att det har skett reformer där men inte i den takt som ger möjlighet att rekommendera att Albanien ska få kandidatlandsstatus. När det gäller Bosnien och Hercegovina konstateras i slutsatsutkastet en besvikelse över att så lite har skett i fråga om närmandet till EU. Därför är man så att säga kvar på ruta ett.

Slutligen ska vi i diskussionen om utvidgning naturligtvis uppmärksamma Island, där förhandlingsarbetet går bra och framåt. Island är ju medlem i EES och Schengen, och det har naturligtvis underlättat arbetet framöver. Här förbereds fortsatta öppningar av kapitel och stängning av vissa i samband med den mellanstatliga konferens som äger rum lite senare.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Jag vill upplysa EU-nämndens ledamöter om att de som sitter uppe på läktaren är deltagare i UD:s diplomatprogram. De hälsas välkomna hit till EU-nämnden. Jag vill göra er uppmärksamma på att vi nu behandlar två dagordningspunkter samtidigt.

Anf. 43 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi tycker egentligen att det bara är Island som i dagsläget är värdigt ett medlemskap i unionen. De andra länderna som står på kö uppfyller inte våra krav för medlemskap vad gäller ekonomi. Vi kommer att få finansiera dem i väldigt hög grad både innan de går med i unionen och efter att de har gjort det. Exempelvis ska Kroatien få tillbaka tre gånger så mycket som man själv betalar i medlemsavgift. Vi ifrågasätter också vad exempelvis makedoniskt tillträde till unionen innebär. Handeln med landet är ju knappt märkbar. Den är 0,01 procent av Sveriges export, och vi har en negativ nettoexport till landet.

Det finns också problem med korruption i flera av dessa länder, vilket också regeringen beskriver. Arbetet med reformansträngningar går trögt rent allmänt. Visst kan det vara bra med reformer, speciellt vad gäller mänskliga rättigheter och så vidare. Det är värden som vi definitivt ställer upp på, men vi ställer inte upp på att utvidga unionen till en rad nya länder som vi sedan ska vara med och finansiera och som dessutom kan vara med och destabilisera unionen. Jag anmäler alltså avvikande mening i förhållande till regeringens position.

Anf. 44 LARS OHLY (V):

Vi välkomnar att de länder som vill bli medlemmar nu också under ordnade former erbjuds att ordna upp sina relationer till Europeiska unio-

nen och att, i händelse av att de uppfyller kriterierna och att förhandlingarna blir framgångsrika, också bli medlemmar. Jag vill vara tydlig med att vi inte ser några formella hinder för till exempel länder som Turkiet att bli medlemmar, förutsatt att man uppfyller de villkor som är förknippade med medlemskapet.

Just när det gäller Turkiet har jag lite invändningar. För det första är det extraordinärt att Turkiet under ett ordförandeland fryser förbindelserna med Europeiska unionen, vilket i princip är vad som har skett under det cypriotiska ordförandeskapet. Det är helt orimligt att ett land som är inne i förhandlingar om medlemskap på det här sättet markerar mot ett medlemsland i Europeiska unionen och därigenom också mot hela EU. Det visar inte direkt på någon vilja att kompromissa och förhandla sig fram till en lösning av den cypriotiska konflikten. Där menar jag att kritiken mot det turkiska agerandet bör vara väldigt stark.

När det gäller inrikesförhållandena i Turkiet har den här hösten varit en höst av ganska starka protester, framför allt från den kurdiska befolkningen, mot bristande yttrandefrihet, bristande möjligheter att arbeta politiskt och fängslanden av politiskt aktiva, människorättsaktivister och journalister. Det har varit en hungerstrejk bland politiska fångar som varade i över två månader. Den turkiska regeringen var åtminstone synbart inte särskilt intresserad av att gå in i några som helst diskussioner eller samtal om att lösa de problem som är grunden för protesterna. Även här menar jag att det finns anledning till mycket stark kritik och en tydlig hållning från EU:s sida.

Dess värre är det möjligen så – kabinetssekreteraren kan väl rätta mig om jag har fel – att den turkiska regeringen i dagsläget är mindre intresserad av ett medlemskap än vad man var för fyra eller fem år sedan och att påtryckningar från EU:s sida därför har mindre verkan än de skulle ha haft för några år sedan. Oavsett det menar jag dock att det inte finns utrymme för att vara otydlig.

När det gäller minoriteters rättigheter och demokrati och mänskliga rättigheter måste Turkiet precis som alla andra ansökarländer ställas inför ett väldigt tydligt EU som inte gör avkall på någondera.

Anf. 45 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Jag hade tillsammans med Karl Sigfrid, som just kom in här i rummet, förmånen att få besöka Serbien och Kroatien tillsammans med tredje vice talmannen. När vi kom dit hade vi approachen att det skulle vara intressant att diskutera hur de såg på EU-medlemskapet och vad de ville egentligen, men vi blev mer och mer pessimistiska ju längre vi var där. Det visar också att de i Kosovofrågan vrider sig som en mask.

Min fråga är: Hur ser regeringen på Kosovofrågan? Den är ju det stora hindret. Sedan har man naturligtvis också oerhört långt kvar innan frågor om korruption och andra sådana frågor är lösta. Jag tror att ambasadören uttryckte det som att det i Serbien är ungefär som situationen i Grekland och till och med lite värre.

Min andra fråga gäller Kroatien. Där är min konkreta fråga: Vad återstår innan Kroatien kan få sitt medlemskap? Vi förstod att det var en del som handlade om rättssystemet bland annat, men finns det ytterligare något?

Låt mig också säga att generellt sett är vi socialdemokrater varma anhängare av att de länder som vill gå med i EU också ska få möjlighet att börja förhandla.

2012/13:14
7 december

Anf. 46 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Först har jag en kommentar generellt om utvidgning med anledning av Skalins konstaterande. Regeringen är mycket positivt inställd till utvidgningen. Vi ser det som ett viktigt bidrag till fred och stabilitet på den europeiska kontinenten. Det är också viktigt att de länder som söker sedan anammar och följer regelverket och värdegrunden i Europeiska unionen. Därmed innebär det en påtaglig vinst att se till att dessa länder går vidare mot reformer. På grund av medlemskapsperspektivet är de angelägna om att genomföra dessa reformer. Därför blir det ett plus i den utvecklingen.

Som svar på Lars Ohlys kommentar om Turkiet kan jag bara konstatera att vi helt delar den uppfattningen. Det är också något som återspeglas mycket tydligt i slutsatstexterna, där Turkiets ovilja att umgås med EU:s ordförandeland Cypern mycket tydligt påtalas i slutsatstexterna. Det är samma sak när det gäller de reformbehov som finns i Turkiet både vad gäller bristande yttrandefrihet och diskriminering, som måste åtgärdas för att vi ska kunna gå vidare.

Nu är frågan inte skarp i den bemärkelsen att det finns några kapitel som just nu ska öppnas. Men påpekandena och EU:s tydlighet tror jag inte att det råder någon oklarhet om.

När det gäller Kosovo förbereds ett så kallat stabiliserings- och associeringsavtal på basis av den utvärderingsrapport som kommissionen nu har lagt fram. Där diskuteras nu hur ett sådant mandat skulle kunna se ut. Ännu är vi inte i skarpt läge, men det finns en möjlighet för Kosovo att göra ett närmande till EU. Dock är inte medlemskapsperspektivet tydligt ännu, givet att det är fem medlemsstater som ännu inte har erkänt Kosovo. Däremot är alla överens om att vi ska främja ett närmande till EU.

Vad fattas då för Kroatien? Det som fattas är naturligtvis att alla stater ska ha ratificerat anslutningsfördraget. Riksdagen tog häromdagen sitt beslut när det gäller Sverige. De stora frågetecknen gäller när grannlandet Slovenien kommer att ratificera. Där finns några återstående oklarheter.

Under resans gång, fram till det tentativa inträdesdatumet den 1 juli 2013, pågår en ständig uppföljningsverksamhet i kommissionens regi när det gäller de olika åtaganden som Kroatien har gjort i anslutningsfördraget. Där följer man genomförandet, och det är också viktigt att det fortsättningsarbetet äger rum.

Jag vill ta tillfället i akt och komplettera det som jag sade inledningsvis, för jag glömde att nämna kandidatlandet Montenegro. Där har anslutningsförhandlingarna inletts, och på svenskt initiativ har betydelsen av kampen mot organiserad brottslighet och korruption kommit i blickfånget. Vi krävde och fick igenom att Europol skulle lägga fram en särskild rapport om detta som belyser situationen och lägger fokus på det reformarbete som är nödvändigt. Vi försöker på det sättet också nu generellt se till att Europol kommer in i processen och för varje enskilt land lämnar sitt bidrag till underlaget när vi går vidare mot EU-närmandet respektive medlemskapsförhandlingar.

2012/13:14
7 december

Anf. 47 ORDFÖRANDE:

Vi sammanfattar som att såvitt avser punkt 10 på allmänna rådets dagordning har jag uppfattat att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet, men vi har noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Såvitt avser punkt 3 på utrikesrådets dagordning uppfattar jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i ärendet.

Vi går vidare till punkt 11. Kabinettssekreteraren berörde den i sin förra föredragning. Detta är en beslutspunkt. Ingen begär ordet, och jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 12 och punkt 13. Finns det något att säga om dem? Nej.

Med det är vi klara med det allmänna rådets dagordning.

2 § Utrikes frågor
Kabinettssekreterare Frank Belfrage
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 19 november 2012
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 10 december 2012

2012/13:14
7 december

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Då övergår vi till utrikesrådets dagordning. Finns det några eventuella A-punkter?

Anf. 49 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag vill göra en särskild anmälan, för den här noteringen har inte hunnits med i skriftlig form, och det är att också Kongo och Mali är med som A-punkter. Jag tror att nämndens ledamöter har fått de texter som kommer att gå som A-punkter utöver den lista som nämnden redan har.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Då finns det med andra ord A-punkter. Det noterar vi och går vidare till återrapport från mötet den 19 november.

Anf. 51 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Nämnden har redan fått den skriftliga rapporten, och vad gäller lunchdiskussionen kan jag nämna att den i stor utsträckning handlade om Mali. Där konstaterade den höga representanten Cathy Ashton att mer behöver göras för den politiska transitionen i landet, och i det inkludera hon förberedelser för en CSDP-mission samt idén om att stödja en av säkerhetsrådet godkänd Ecowasinsats i norra Mali med eventuellt finansiellt stöd från Afrikanska fredsfaciliteten. Det är just om Mali som vi har avhandlat en A-punkt.

I diskussionen om Mali fanns en stor enighet bland ministrarna, och de lyfte framför allt fram tre frågor. För det första diskuterades förslaget om CMC, alltså krishanteringskonceptet som nu tas som en A-punkt. Ministrarna konstaterade att samstämmigheten är hög och att ett antagande är nära. För det andra diskuterades den politiska dialogen utifrån två spår, dels den interna dialogen i Bamako, dels dialogen med grupperingar i de norra delarna av landet samt att verka för att dessa i allt större utsträckning distanserar sig från våldsamma islamistiska rörelser. För det tredje diskuterades behovet av en vägkarta för de politiska och säkerhetsmässiga processerna samt vikten av en tydlig strategi för att kunna avsluta uppdraget.

Kommissionen deltog också i den här lunchdiskussionen och ansåg att en trovärdig vägkarta för Mali också måste beröra utveckling och humanitära behov, och kommissionen sade sig även vara beredd att undersöka möjligheten till finansiellt stöd till en eventuell Ecowasinsats så snart en resolution antagits av säkerhetsrådet.

Sedan diskuterade ministrarna, och vid den diskussionen var även försvarsministrarna med, det som vi avhandlade under den förra punkten med statsrådet Birgitta Ohlsson, nämligen de olika beställningar som ska göras av Europeiska rådet i nästa vecka och som ska leda till ett underlag

och en diskussion om ett bredare grepp kring den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna i december nästa år. Där diskuterades de olika momenten som finns i slutsatserna, som kapacitetsutveckling och försvarsindustri.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Jag inser att vi gick lite för fort förbi punkterna Mali och Kongo, och jag förstår att det är en vilja att EU-nämnden ska godkänna dem här, medan vi håller vårt möte. Jag får be kabinetssekreteraren att beröra de ärendena lite mer.

Anf. 53 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Vad gäller Mali är det antagandet av krishante-ringskonceptet som ger möjlighet för EU att förbereda stöd i form av utbildning till den maliska försvarsmakten inför den eventuella kommande Ecowasinsatsen som ska gå parallellt med de politiska diskussionerna, givet att Mali är ett klivet land. Vi kan jämföra den utbildningsinsats som EU förbereder med den insats som vi gör på motsvarande sätt i Somalia.

Slutsatserna diskuteras också, liksom samspelet med FN och Ecowas – allting naturligtvis under förutsättning att det sedan kommer en ny säkerhetsrådsresolution. Det är det som diskuteras just nu också i New York på basis av generalsekreterarens rapport.

Kongoslutsatserna handlar om att uppmuntra oppositionsrörelsen M23s återtag från Goma – vi talade om det här i nämnden förra gången. Återtaget är endast ett första steg. Olika former av fredsarbete och stabiliseringsinsatser måste göras, och där bidrar EU också till fredsfrämjandet. Det är det som är kärnan i de slutsatser som nämnden har fått del av och som ska gå som en A-punkt där medlemsstaterna är helt överens.

Anf. 54 BODIL CEBALLOS (MP):

När det gäller Mali känner väl vi lite grann att det är svårt att ta ställning enbart utifrån det lilla underlag som vi har. Det är svårt att veta vad som ska ske framöver. Vi vill egentligen inte säga vare sig ja eller nej till detta. Det är jättebra att vi deltar på något sätt, men av det här materialet vet vi inte hur det ska ske.

Har vi redan fått en förfrågan från Mali, eller handlar det om att *om* vi får en förfrågan från Mali så ska vi delta?

Anf. 55 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Ja, vi har fått en förfrågan från Mali. Att jag var så oerhört kortfattad var för att vi hade den här diskussionen förra gången i nämnden då vi gick igenom detta i detalj. Men jag kan gärna sammanfatta vad som finns i rådsslutsatserna, vilket går tillbaka på dels säkerhetsrådets första resolution, dels på diskussionen om hur EU kan stötta en Ecowasinsats för norra Mali. Betoningen ligger på den politiska ansatsen med en vägkarta och krav på samlingsregeringen i Bamako att förbereda en dialog med de olika rörelser som finns i norra Mali. Det blotta förhållandet att man diskuterar också en militär insats efter säkerhetsrådets enhälliga beslut har påskyndat de politiska samtalen. Några av de här rörelserna – den

sekulära tuaregrörelsen MNLA och Ansar Dine som lutar mer åt salafisterna – har också velat närma sig en diskussion och signalerat vilja och benägenhet att få till en politisk dialog. Det är naturligtvis den som EU vill satsa på, och vägkartan som vi avkräver från regeringen är kärnpunkten i slutsatserna.

Samtidigt förbereds även en militär insats som är afrikanskledd och görs av Ecowas. Vad EU skulle göra är att utbilda de maliska trupperna ungefär på det sätt som EU gör när det gäller de somaliska trupperna. De är båda så kallade EUTM-insatser.

Anf. 56 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag tycker inte att det låter märkligt på något sätt att vi deltar, men jag utgår från att frågan kommer tillbaka hit när man vet mer och att det inte kommer som en A-punkt mitt i natten som ska vara besvarad inom två timmar.

Anf. 57 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag vill bara lägga till att nämnden redan har signalerat godkänt för krishanteringskonceptet CMC. Det är ju grundplåten i den fortsatta diskussionen. Vi har alltså kommit en bit i beslutsprocessen.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Jag vill fråga Bodil Ceballos: Deltar Miljöpartiet i beslutet eller inte?

Anf. 59 BODIL CEBALLOS (MP):

Under förutsättning att vi, när det är mer konkret vad EU eller Sverige ska delta i så småningom, också kommer att ta något beslut här vad gäller det militära.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Men här i dag är det inte så mycket mer som jag tror kan kompletteras i form av information. Min fråga vad ganska rak, nämligen om Miljöpartiet deltar i beslutet eller inte. Det är mest för protokollet som jag vill veta.

Anf. 61 BODIL CEBALLOS (MP):

Ja, vi deltar i beslutet.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet beträffande Mali och Kongo.

Vi går vidare på dagordningen till punkt 4, eftersom punkt 3 redan är behandlad. Det gäller södra grannskapet. Vi börjar med Syrien, och det är fråga om ett beslut, rådsslutsatser.

Anf. 63 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Läget i Syrien har ju förvärrats och fortsätter att förvärras. Striderna har intensifierats ytterligare, framför allt runt den internationella flygplatsen i Damaskus. Fortsatta beskjutningar pågår även i gränstrakterna till Turkiet och på Golanhöjderna. En FN-konvoj

har angripits i Damaskus, eventuellt av oppositionen. Flera FN-soldater har skadats. En första rapporterad eldstrid mellan oppositionen och den libanesiska armén inträffade häromdagen vid gränsen mot Syrien. Vi kan också notera att under två dagar fanns det i princip inget internet i Syrien, och där verkar ansvaret ligga på regimen. Nu är internet återupprättat.

Risken för regionala spridningseffekter ökar, och flera rapporter om förflyttningar av kemiska stridsmedel har förekommit. Vi hörde också den varning som USA:s president utfärdade mot den syriska regimen i det avseendet, ehuru den syriska regimen fortsatt förnekar att man överväger att använda sig av kemiska stridsmedel.

Sedan kan vi också notera att den nya oppositionsplattformen – jag tror att vi talade om den förra gången i nämnden – The Syrian National Coalition for Opposition and Revolutionary Forces har anordnat sitt första koordineringsmöte. Det var häromdagen, den 26–27 november i Kairo. Fokus ligger på humanitär samordning. Vi har från svensk sida uppmanat också oppositionen att bidra till att släppa fram de humanitära insatserna, vilket är oerhört viktigt för de människor som är skadade och de försörjningsproblem som finns.

Vi har förfärliga siffror. Jag tror att jag nämnde dem förra gången. Det är över en miljon internflyktingar. Flera hundra tusen syrier, upp mot en halv miljon, har flytt från Syrien och är registrerade i något av grannländerna.

Viss uppmärksamhet riktas därför mot nästa veckas möte i gruppen Friends of the Syrian People som äger rum den 12 december i Marrakech och omfattar ett hundratal av FN:s medlemsstater som kommer att diskutera vad man ska göra för att försöka få ett slut på våldet. När det gäller bakgrunden är läget oförändrat. Båda sidor tycks ha fokus på en militär lösning. Ingen är än så länge beredd att gå in i politiska förhandlingar. Båda tror att de kan besegra den andre militärt. Det gör att uppgiften för FN:s och Arabförbundets medlare Lakhdar Brahimi, den förre algeriske utrikesministern, är väldigt svår. Han har haft diskussioner med parterna. Han har briefat säkerhetsrådet. Han var i går i Dublin där han hade ett möte med de ryska och amerikanska utrikesministrarna. Man försöker se vidare när det gäller möjligheten att få till en säkerhetsrådsresolution som skulle kunna skicka en signal från det internationella samfundet om ett upphörande av våldet. Det man faller tillbaka på är den uppgörelse som Kofi Annan lyckades uppnå i Genève förra sommaren som är någon form av bas som parterna kan enas om. Fokus är eldupphör och någon form av transitionsprocess, även om det inte står explicit i Genèvevetexten att regimen Assad måste lämna.

Det har förberetts rådsslutsatser som nämnden har fått ta del av och som fortsatt är föremål för diskussioner. Det handlar naturligtvis om de etablerade sanningarna från EU när det gäller våldet och betydelsen av en politisk lösning och ansvarsutkrävande som ju är en viktig punkt i sammanhanget.

Det är vad man kan säga om Syrien.

Anf. 64 BODIL CEBALLOS (MP):

När det gäller ansvarsutkrävande pågår nu ett initiativ om att dra den syriska regimen inför den internationella brottmålsdomstolen. Hur ställer

Anf. 65 TOMMY WAIDELICH (S):

Vi får oroande signaler om att den kristna minoriteten som utgör 10 procent av Syriens befolkning råkar väldigt illa ut i konflikten. Den kristna minoriteten tillhör inte någon av sidorna och är inte beväpnad. Hur mycket ligger det i att det är den kristna befolkningen som flyr till Jordanien och Turkiet i första hand? Vi har också en stor del kristna från Mellanöstern, Turkiet och Syrien här i Sverige.

Hur mycket ligger det i att det just är den kristna minoriteten som far illa och hur påverkar det flyktingströmmarna?

Anf. 66 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag har två frågor. Varför är inte de kristna och de representativa kurderna med i det representativa rådet? I vilken omfattning satsar EU på UNHCR nu när vi har en miljon internflyktingar i landet?

Anf. 67 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

När det gäller ansvarsutkrävande har MR-rådet varit mycket tydligt i en resolution för några månader sedan. Den har naturligtvis vi också stött, även om vi inte är medlemmar i MR-rådet.

Beträffande ICC handlar det mycket om tajmning. Vår inställning är att vi inte ska göra något som stör Brahimis medlingsarbete och politiska arbete. Vi har flera exempel från tidigare, som Jemen och Libyen, när det gäller ICC:s roll och hur den påverkar den sittande regimen. Hittills har man i MR-rådet varit tydlig med ansvarsutkrävande samtidigt som man inte har varit alltför explicit när det gäller brottmålsdomstolen. Det handlar om tajmning och när man ska tala om frågan. Vår inställning är att vi gör det som vi anser bäst främjar Brahimis fredsanssträngningar. Han är i förarsätet, och det är hans bedömning av vad som hjälper i sammanhanget som ska vara avgörande.

De kristna har råkat illa ut, liksom andra minoritetsgrupper som kurderna. De kristna har flytt, liksom andra minoritetsgrupper. Problemet är att de kristna grupperna inte alltid har varit tydliga i sin syn på regimen. Samtidigt har de varit oroliga för vad som händer i en post-Assad-period. De har varit oroliga för vilka krafter som kommer att ta över efter Assad. Det har också bidragit till att de har velat lämna landet. Jag tror inte att de flyr i större omfattning än andra grupper. Det märker vi också i flyktingströmmarna till Sverige.

Till Johnny Skalin kan jag säga att alla, inklusive Sverige, stöttar flyktingkommissariens ansträngningar. Vi har i olika sammanhang gett ökade bidrag till flyktingkommissariatet.

Anf. 68 ROBERT HALEF (KD):

Herr ordförande! Tack, kabinettssekreteraren, för informationen!

Det humanitära biståndet är väldigt akut. I dagarna har vi fått höra att FN har kommit med varningssignaler om att det inte finns tillräckligt med resurser för att kunna bistå alla flyktingar med mat. Nu närmar sig vintern och situationen blir allt värre för de flyktingar som finns i Syrien

och angränsande länder. Sverige har tagit ett stort ansvar. Vi är femte största humanitära givare. Vi har bidragit med ca 250 miljoner.

Jag vill göra ett medskick att vi under mötet får prioritera påtryckningarna att fler länder måste ta sitt ansvar och öka det humanitära biståndet. Det är lika viktigt som den politiska lösning som behövs för att få Assad att kliva åt sidan. Vi ska inte underskatta det, för då får vi ett större problem att hantera framöver.

Eftersom de kristnas situation lyfts upp av Tommy Waidelich vill jag säga att man är neutral på grund av att man precis som i Irak hamnar mellan två sekteristiska grupper inom samma religion, islam. Där har man sunnimuslimer på ena sidan och shiamuslimer på andra sidan. De gör anspråk på makten. Man förhåller sig neutral i frågan. Trots det blir man angripen av grupper ur oppositionen för att man inte deltar i upproret. Det gör att man är extra utsatt jämfört med kurder som är någorlunda beväpnade och mer organiserade. De är lokaliserade i vissa områden som domineras av kurder. De är självklart också utsatta, men de är lojala mot regimen. De som har förhållit sig neutrala och de som är rädda för regimen och inte vågar ta ställning i den här frågan är 2,5 miljoner kristna som har råkat mest illa ut.

Det har kommit rapporter om att kristna flyktingar går under namnet palestinier för att de råkar illa ut i flyktingförläggningarna och inte vågar säga att de är kristna. Det är frågor som behöver lyftas upp och diskuteras så att man kan säkerställa deras säkerhet även i flyktingförläggningarna i Turkiet och de angränsande länderna.

Anf. 69 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag fick inget svar på min fråga om hur EU ställer sig. Talar vi med en gemensam röst i den här frågan eller är det olika i EU-länderna? Hur ställer man sig till frågan om Internationella brottmålsdomstolen och de förslagen?

Om jag förstod Robert Halef rätt sade han att kurderna är lojala mot regimen. Så uppfattar jag inte att det är. De vill ju varken ha regimen eller Muslimska brödrskapet, utan snarare hålla sig utanför båda två om jag har uppfattat saken rätt.

Anf. 70 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag fick inte svar på någon av mina två frågor. När det gäller representativa rådet undrar jag varför man inte inkluderar minoriteter som kristna och representativa kurder och varför man välkomnar det utifrån de förutsättningarna.

När det gäller UNHCR verkar det som om regeringen anser att man satsar nog med pengar på detta. En miljon människor är på flykt. Jag tycker inte att vi satsar nog med resurser på det. Jag tycker att vi från Sveriges sida kan ställa krav på EU att bidra i väsentligt större omfattning.

Med den utgångspunkten anmäler jag avvikande mening i förhållande till regeringen.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Jag vill erinra om att det gäller att ta ställning till rådsslutsatser. Det är inte en allmän utrikespolitisk diskussion vi för just nu.

Anf. 72 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag är ledsen om jag inte fullt ut besvarade frågan om en EU-linje när det gäller ICC. I de utkast som nu finns är ICC inte omnämnt. Det finns förslag och idéer, bland annat från Österrikes sida, att föra in det i texterna. Vår inställning har varit att avvakta vad Brahimi tycker när det gäller om det är opportunt eller inte att lyfta fram ICC på det här stadiet.

UNHCR och EU-satsningen finns tydligt omnämnd i rådsslutsatserna. Där finns till och med en uppmaning till givarsamfundet att öka sina insatser. Från svensk sida har vi bidragit i stor omfattning till UNHCR:s flyktingarbete. Vi har även tagit emot flyktingar hit. Vi är uppe i över 6 000 till dags dato som kommer från Syrien.

Jag noterar vad Robert Halef säger om de kristna. Jag har ingen annan syn på vad som har hänt.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt när det gäller Syrien, men noterar avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till Libyen.

Anf. 74 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag tror inte att det är mycket att orda om på det här stadiet. Vi har samma situation som vid den förra genomgången i EU-nämnden. Det är högst osannolikt att ministrarna kommer att hinna tala om Libyen.

Den nya regeringen har svurits in och det finns olika EU-satsningar. Det har varit en fact finding mission. Möjligen kommer Catherine Ashton att redovisa vilka slutsatser missionen har kommit till och den fortsatta ansatsen från EU:s sida. Det är en informationspunkt, och jag sätter ett frågetecken för om ministrarna kommer att hinna prata Libyen.

Anf. 75 ROBERT HALEF (KD):

Herr ordförande! När det gäller Libyen känns det som att Europeiska unionen inte är lika aktiv som man har varit. Libyens regering behöver EU:s hjälp att öka säkerheten och stabiliteten. Vi får inte lämna så kallad walk over på den här förändringen mot demokrati. Vi måste stötta dem så gott vi kan så att det skapas en stabil rättsstat på sikt.

Jag får känslan av att vi har lämnat Libyen åt sitt öde, och det är inte bra. Libyen behöver, som sagt, EU:s stöd för att öka stabiliteten och säkerheten i landet.

Anf. 76 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är också regeringens inställning och även den anda som finns i EU. Att frågan inte tar så stor plats på dagordningen är för att det finns en hel del annat som ska diskuteras, men självklart är det precis den ansats Robert Halef nämner som är EU:s ansats.

Problemen är ofantliga, och som vi hade anledning att diskutera vid förra mötet med EU-nämnden startade Libyen i ett klansamhälle som ska övergå till ett rättssamhälle med både statliga och kommunala strukturer. Vi har ett enormt arbete framför oss, och EU satsar mycket på det. Givetvis ska Libyen inte lämnas åt sitt öde, och det är inte heller på något sätt EU:s avsikt.

EU:s arbete handlar bland annat om säkerhetssituationen. Det finns också planer på en gränsmision som ska hjälpa landet att hålla sina gränser. Det är ett av många EU-projekt som är i pipelinen.

Anf. 77 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upp-
lägg inför de fortsatta förhandlingarna. Därmed lämnar vi Libyen och
övergår till Egypten. Även det är en diskussionspunkt.

Anf. 78 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Här kan man definitivt utgå från att ministrarna
kommer att vilja ha en ordentlig genomgång av läget, inte minst i ljuset
av de senaste dagarnas utveckling med häftiga demonstrationer i Kairo.
Staden skakas av konfrontationer mellan delar av oppositionen och den
nya regimen. Presidenten har väckt anstöt hos oppositionen med dekretet
om sina maktbefogenheter och den aviserade folkomröstningen den
15 december om den nya konstitutionen. Stora delar av oppositionen
tycker att det har gått väldigt fort fram med en konstitution vars skriv-
ningar om demokrati, MR och icke-diskriminering lämnar minst sagt en
del att önska, och skrivningarna är på sina håll väldigt vaga.

Vi har alltså en ökande spänning i det egyptiska samhället som är all-
varlig och som står i kontrast till de ganska optimistiska tongångar som
vi hade för bara några veckor sedan när EU med ett antal ministrar under
ledning av Cathy Ashton hade ett så kallat task force-möte med den
egyptiska regeringen och lade upp planerna för det fortsatta arbetet från
EU:s sida för att stödja reformutvecklingen i landet. Nu måste vi förmod-
ligen ta nya tag och göra en ny utvärdering av situationen och vad EU
kan göra.

Det är ingen beslutspunkt på detta stadium, men vi ska inte utesluta
att ministrarna vill utforma några slutsatser. Det kommer helt säkert att
bli en allvarlig diskussion om läget i Egypten.

Anf. 79 ORDFÖRANDE:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt inför
fortsatta förhandlingar i ärendet. Därmed lämnar vi punkt 4 och går över
till punkt 5 om fredsprocessen i Mellanöstern. Det är en beslutspunkt.

Anf. 80 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Rådsslutsatser har förberetts, och det handlar fram-
för allt om efterbörden av omröstningen i FN:s generalförsamling då
Palestina uppgraderades till observatörsstat. Det gäller givetvis de israe-
liska retaliationsåtgärderna i form av nya bosättningar, inklusive i det
väldigt känsliga och strategiskt viktiga området E 1 i östra Jerusalem,
och hoten om att hålla inne den skatteuppbörd som rätteligen ska gå från
israelerna till palestinierna i enlighet med Parisprotokollet.

Det här lyfts fram i de rådsslutsatser som nämnden har fått men som
inte är färdigt förhandlade i alla detaljer, för det är fortfarande olika for-
mer av ordval som stöts och blöts. Ansatsen är dock tydlig: återgång till
förhandlingar, tvåstatslösning och fotfäste i det numera klassiska EU-

upplägget när det gäller fredsprocessen som går tillbaka till det svenska initiativet i december 2009 och de rådsslutsatser som då antogs.

I rådsslutsatserna kommenteras givetvis också situationen i Gaza. Det är viktigt att eldupphöröverenskommelsen fullföljs i alla delar och leder till en öppning av gränspassagerna kring Gaza och ett stopp för blockeringen av Gaza. Det blir kanske några ytterligare redaktionella förändringar, men vi utgår från att dessa rådsslutsatser kommer att antas på måndag.

Anf. 81 LARS OHLY (V):

Jag börjar med att berömma regeringen. Regeringen har varit tydlig från det att omröstningen om Palestinas uppgraderade FN-status genomfördes i generalförsamlingen till dess att den israeliske ambassadören kallades upp efter att beskedet om planerna att förverkliga bosättningarna på E 1-området och nya bosättningar på Västbanken gavs häromdagen.

Det här är en ledsam och sorglig utveckling av en konflikt som har varit tragisk i så många år.

Europeiska unionen är i dagsläget relativt maktlös gentemot båda parter men framför allt gentemot Israel som är den part som i dagsläget skulle kunna vara mer konstruktiv. De fyra spelar ingen riktigt avgörande roll just nu, och det största skälet till det måste anses vara USA:s starka vänskapsband med Israel.

Skillnaden i reaktion från George Bush den äldre när E 1-planerna diskuterades förra gången och Barack Obamas något mildare reaktion nu visar inte på att den amerikanska regeringen är beredd att sätta hårt mot hårt utan snarare att man i större utsträckning accepterar det maktspråk som Israel använder sig av.

Vad kan den svenska regeringen göra mer än att uttrycka en tydlig uppfattning och agera inom EU för att slutsatserna blir så bra som möjligt? Finns det möjlighet att diskutera med dem som i dagsläget ännu inte ställer upp bakom en något hårdare linje? Vid omröstningen i generalförsamlingen röstade Tjeckien med Israel, USA och ett antal atollstater för att förhindra Palestinas uppgradering. Kan man öka trycket på USA och Tjeckien? Hur kan det i så fall gå till?

Nyckeln till en lösning av Israel–Palestina-konflikten som innebär en reell tvåstatslösning där två stater lever i säkerhet sida vid sida måste vara att alla de övergrepp på folkrätt, internationell lag och civila som pågår upphör. Det kommer inte att ske så länge Israel kan fortsätta att agera utan att det egentligen kostar något. Det kostar i anseende, och man blir mer isolerad, men man kan fullfölja det.

Område A på Västbanken håller på att evakueras eftersom det inte är möjligt att bo kvar där, område B och C är så splittrade att det inte går att tala om ett land och situationen på Gaza är som den är. Genomför Israel dessutom bosättningarna på E 1 står vi inför en konflikt som håller på att bli fullständigt ohanterlig och olöslig.

Det är lite desperation i min fråga, men jag vill gärna höra regeringens och kabinetssekreterarens synpunkter.

Anf. 82 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag instämmer i det Lars Ohly precis sade och berömmar också regeringen för att man valde att rösta för uppgraderingen i FN.

Jag har ungefär samma funderingar som Lars Ohly. Jag besökte nyligen Palestina och talade bland annat med Liebermans närmaste man som var väldigt klar och tydlig med att det är skillnad på bosättningar och bosättningar och att bosättningarna i östra Jerusalem inte är att anse som illegala. Däremot är utposterna illegala, och dem kan man göra sig av med.

Det finns dock utposter som myndigheterna och inte bosättare har byggt. Det kan vara en utpost som består av bara en polisstation, till exempel.

Vad görs för att ta diskussionen med israelerna om vad som är illegala bosättningar och det som de uppfattar som legala bosättningar? De gör en stor skillnad däremellan. De kommer aldrig att släppa de så kallade legala bosättningarna i östra Jerusalem.

Anf. 83 TOMMY WAIDELICH (S):

Det är bra och rätt av EU att ta upp de oacceptabla inslag som finns i Israels regeringspolitik. Jag tänker på frysningen av skatteuppbörden och överföringen av dessa pengar och även på de nya bosättningar som regeringen har aviserat. Det finns inte ens ett starkt stöd för dessa bosättningar i Israel, utan det som den israeliska regeringen nu genomför gynnar bara extremister på båda sidor.

Det är riktigt och rätt att regeringen går in i detta med en kritisk inställning, men EU måste också på annat sätt försöka öka trycket på Israels regering.

EU kan ifrågasätta om inte Israel bryter mot associeringsavtalet. Artikel 2 handlar om mänskliga rättigheter och demokrati. Hur ska vi ha det med avtalet om Israels regering bryter mot det?

EU kan också gå ned i detalj och ta upp de frågor som vi har tagit upp i EU-nämnden tidigare, bland annat ursprungsmärkning av produkter från bosättningar.

EU kan även försöka förhindra den finansiering av nya bosättningar som kommer utifrån. Här har förslag varit uppe inom EU, inte minst bland EU:s diplomatiska representanter i Israel, om att på olika sätt försöka hindra de ekonomiska transaktionerna till bosättningarna.

EU måste också överväga andra åtgärder. Jag håller med Lars Ohly om att trycket på Israels regering måste öka. Här kan EU spela en roll och också tillsammans med USA bidra till att Israels regering tar sitt förnuft till fånga.

Nuvarande situation gynnar bara extremister på båda sidor, och det ser mörkt ut vad gäller att komma i gång med nya förhandlingar om fred och annat.

Det här är ett medskick om att på olika sätt försöka öka trycket på Israels regering. Se över om det kan anses vara ett brott mot associeringsavtalet och låt det i så fall bli konsekvenser. Ta upp detaljer som ursprungsmärkning av produkter från bosättningar. Försök även hindra finansiering och överföringar till bosättningarna.

Anf. 84 JOHNNY SKALIN (SD):

Vad gäller blockaden anser vi att eventuella lättnader inte får äventyra Israels säkerhet. Krav måste också ställas på Hamas att erkänna Israels rätt att existera i kombination med att de lägger ned sina vapen.

Anf. 85 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag ska besvara några av de frågor som här kom upp. Regeringen delar naturligtvis uppfattningen att också USA måste medverka framöver igen i återupptagandet av fredsförhandlingarna och främja direktförhandlingar mellan parterna. Nu när presidentvalet är över knyter vi naturligtvis vissa förhoppningar till att president Obama kommer att ta sig an den uppgiften inom ramen för kvartetten.

USA har offentligt använt ordet ”chockerande” när det gäller bosättningsbesluten i Israel, men vi kan naturligtvis också ana den kritiska underhandsdiskussion som pågår mellan den amerikanska administrationen och den israeliska när det gäller bosättningar.

Vad gäller diskussionen utposter kontra bosättningar i östra Jerusalem är vår inställning att alla bosättningar är illegala. Det strider mot folkrätten, och det är ett grundelement både i den svenska och i den europeiska ståndpunkten.

Vad kan man göra för att öka trycket? Det finns ett lite inlindat men dock nytt moment i MEPP-slutsatserna som ministrarna förväntas anta på måndag. Där påminner man om att EU:s och Israels förhållanden måste ses i ett mycket brett sammanhang där återgången till fredsförhandlingar och utlösningen av den israelisk-palestinska konflikten är en väldigt viktig faktor. EU kommer naturligtvis att följa diskussionen mycket nära. Vi är också medlemmar i kvartetten. Signalen är att vårt förhållande till Israel är delvis beroende av utvecklingen i fredsförhandlingarna.

Språket i rådsslutsatserna är mycket tydligt när det gäller EU:s syn på det som vi ser hända. Man ska också uppmärksamma den positionsförskjutning som har skett i Tyskland. Tyskland beslutade sig för att inte ingå bland de länder som röstade nej, vilket det fanns förväntningar på, utan bestämde sig för att avstå. Vi läste kommunikén från presskonferensen i går, i samband med premiärminister Netanyahus besök i Berlin, där förbundskansler Merkel var väldigt tydlig i sitt avståndstagande från bosättningarna. Det tror jag också är något som hör till bilden och som visar strömkantringen i den europeiska opinionen.

Lars Ohly nämnde Tjeckien. Självklart fortsätter diskussionen med alla länder, inklusive Tjeckien, och det är det som kommer att hända på måndag. Det var intressant att se hur en ändå mycket stor grupp av EU-stater röstade ja för att just premiera diplomatin, tvåstatslösningen och återgången till fredsförhandlingarna.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 6, Ryssland, som är en diskussionspunkt.

Anf. 87 Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE:

Herr ordförande! Under lunchen kommer ministrarna att diskutera upplägget inför toppmötet EU–Ryssland den 21 december. Där är givna punkter Rysslands WTO-inträde, förhandlingarna mellan Ryssland och EU om det så kallade nya avtalet, frågan om viseringsdialogen och naturligtvis frågor som rör demokrati och MR, vilket inte minst vi och många andra medlemsstater är angelägna om att diskutera med tanke på den oro som många av oss känner när vi ser ett antal tecken på demokratisk till-

bakagång i landet, i synnerhet lagstiftning som begränsar friheten för det civila samhällets organisationer.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i ärendet.

Vi går vidare till punkt 7, USA, som också är en diskussionspunkt.

Anf. 89 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Det är mer en genomgång av vilka synpunkter vi på ett tidigt stadium vill förmedla till den amerikanska administrationen och president Obama när han efter sitt omval nu formar sitt nya kabinett och tar sats för fortsättningen av den transatlantiska dialogen.

Det finns en idé som vi från svensk sida har främjat och lanserat och som nu börjar vinna gehör, och det är att fortsätta diskussionerna i riktning mot ett frihandelsavtal mellan USA och Europa. Vi tycker oss känna av, både på den amerikanska sidan och bland medlemsstaterna i EU, att det nu finns ett växande intresse för detta. Det är naturligtvis dock av betydelse, och det känner båda sidorna, att inte kasta sig in i en regelrätt förhandling innan man har känt av och gått till botten med förutsättningarna och vet att man kan ro detta i land.

Det är kring detta tema och möjligheten till samverkan mellan EU och USA på ett antal internationella fronter, inklusive Mellanöstern, som vi just har talat om, som diskussionen kommer att kretsa.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i frågan.

Det finns ett antal punkter kvar, punkterna 8–12, på dagordningen. Men vi är lite osäkra på i vilken utsträckning någon av dem behöver lyftas fram .

Anf. 91 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE:

Jag får nu beskedet och såg också tidigare att de är strukna från dagordningen, det vill säga att Iran inte längre står på dagordningen och inte heller förberedelserna för toppmötet EU–Brasilien, och att Ukraina har blivit en A-punkt.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Då återstår det bara för nämnden att önska kabinetssekreteraren med medarbetare en trevlig helg.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar näringsminister Annie Lööf med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Då det inte finns några A-punkter går vi direkt till återrapporten från mötet i rådet den 10–11 oktober.

Anf. 94 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Jag brukar inte föredra det muntligt, och ni har fått en skiftlig rapport skickad till er. Men jag tänker ändå ta något muntligt denna gång eftersom det var en hel del avgörande punkter som var uppe vid det senaste mötet, som statssekreterare Marita Ljung deltog i för Näringsdepartementets räkning.

En punkt handlade om industripolitik. Kommissionär Tajani presenterade industrimeddelandet, som då precis hade kommit, och informerade om kommissionens syn på den europeiska industrins framtid. Vi återkommer till rådsslutsatserna lite senare här i dag. Men det blev en lång bordsrunda där alla medlemsstater utom två uttalade sig. Det kom att mer handla om industripolitiken generellt än om själva meddelandet som presenterades.

Något som engagerade väldigt många var hur man skulle se på global konkurrens och på handel. Vi gjorde inlägg i det här sammanhanget och underströk bland annat vår hållning att protektionism inte är vägen framåt utan att vi bör fortsätta att utveckla den inre marknaden och handeln med omvärlden. Vi framhöll också vikten av goda ramvillkor, fungerande kapitalmarknader, välutbildad arbetskraft och övergången till en hållbar, resurseffektiv och konkurrenskraftig grön ekonomi. Slutligen framhöll vi vikten av både tillverkningsindustrin och tjänstesektorn.

Som EU-nämnden vet antogs också rådsslutsatser om KET (Key enabling technologies, viktig möjliggörande teknik) och Europeiska innovationsplattformen vad gäller råvaror. Diskussionen i frågan om rådsslutsatserna kom helt att fokusera på att ett antal länder väldigt gärna ville diskutera statsstöd inom ramen för den här punkten. Det var Sverige tillsammans med ett par andra länder emot, och vi lyckades undvika det. Vi ansåg att statsstöd skulle diskuteras separat mot bakgrund av kommissionären Almunias nya statsstödspaket.

Slutresultatet av diskussionen på förra mötet var att rådet lovade att man skulle få diskutera detta under en separat punkt vid det rådsmöte som äger rum på måndag och tisdag och som jag återkommer till.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporten och går vidare till dagordningspunkt 9, Modernisering av det statliga stödet i EU. Det är en både informations- och diskussionspunkt.

Anf. 96 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Detta är alltså en statsstödsregeldiskussion, som jag nämnde kort i min återrapport. Som framgår av den promemoria som ni har fått har kommissionen nu börjat förbereda rådsförhandlingar för modernisering av statsstödsreglerna. Vid mötet önskar man därför inhämta medlemsstaternas syn på målsättningen med moderniseringsarbetet och hur det förhåller sig till EU:s konkurrenskraft i stort.

Regeringen för fram Sveriges traditionellt restriktiva syn på statsstöd och vill också meddela att stöd inte är den primära lösningen i krissituationer. Det är en viktig punkt att framföra, inte minst eftersom flera länder i EU inte delar Sveriges syn. Effekterna av detta kan lätt ses i respektive lands nuvarande konkurrenskraft och ekonomiska situation.

Regeringen vill också understryka vikten av att statsstödsreglerna ska tillämpas lika i hela EU för att säkerställa att det råder lika villkor på den inre marknaden. Därför värnar vi kommissionens roll som väktare av reglernas tillämpning.

Vi menar också att det är viktigt att lyfta fram att vissa stöd, inte minst i en krissituation, kan användas för att underlätta omstruktureringen av ekonomin. Men det måste då vara sådana stöd som förbättrar konkurrenskraften och är framtidsinriktade. Exempel som regeringen vill lyfta fram är stöd som främjar miljö, forskning, innovationer samt små och medelstora företag. Det är dock viktigt att påpeka att mötet nästa vecka inte kommer att behandla detaljfrågor i de enskilda stödordningarna, men regeringen vill framhålla dessa områden som exempel på framtidsinriktade stöd.

Kommissionens målsättning, slutligen, är att ha hela regelverket färdigt i slutet av nästa år. Tidsplanen är mycket knapp. Regeringen kommer därför sannolikt att behöva återkomma till riksdagen flera gånger under året för att förankra Sveriges ståndpunkt när olika delfrågor ska behandlas i konkurrenskraftsrådet.

Anf. 97 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Vi har ingen annan ståndpunkt än den svenska regeringens. Men det finns både här och i industrimeddelandet en viss sammanblandning när man skriver, som man gör på något ställe, "offentlig finansiering" när det handlar om statsstöd. Jag tycker att regeringen borde vara mycket mer tydlig med att statsstöd är statsstöd och ingenting annat.

Sedan kan man stimulera tillväxt och konkurrenskraft på många andra sätt, genom forskning, infrastruktursatsningar och exportfrämjande – det finns hur mycket som helst.

Om man inte för den diskussionen tydligt tror jag att man blandar ihop begreppen. Det är bara ett påpekande i sammanhanget, för begreppen är hopblandade i de olika dokumenten här. Det är ett medskick.

Anf. 98 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Jag vill tacka för påpekandet om att vara tydlig. Vi tar till oss det givetvis. Vi är glada att Socialdemokraterna står bakom regeringens syn på statsstöd.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Jag vill dels konstatera att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna, dels tacka för informationen under här punkten.

Vi går vidare till punkt 12 på dagordningen. Den gäller industripolitiken. Det är en a- och en b-punkt som är besluts- respektive diskussionspunkt.

Anf. 100 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Den 5 oktober var jag i EU-nämnden och informerade om att kommissionen på rådsmötet skulle presentera ett nytt meddelande om industripolitiken. Under hösten har det förhandlats fram rådsslutsatser som ska antas vid rådets möte den 10 december.

I förhandlingarna har Sverige drivit att rådet ska göra ett tydligt politiskt medskick om industripolitikens inriktning. Vidare har regeringen drivit jämställdhetsperspektivet i industripolitiken samt vikten av att fortsätta arbetet med omställningen mot en koldioxidsnål och resurseffektiv ekonomi. Dessutom har vi bevakat frågan om en strikt tillämpning av statsstödsreglerna, som jag nämnde vid en tidigare punkt, samt behovet av goda ramvillkor för tillgången på kapital i medlemsstaterna.

I det utkast som ordförandeskapet har förhandlat fram har vi fått gehör för flera av våra ståndpunkter. Slutsatserna är relativt korta och konkreta. De ger ett starkt uttryck för vikten av hållbarhet, att fokusera på omställningen till en koldioxidsnål och resurseffektiv ekonomi.

Vidare har regeringen fått in en skrivning avseende det delade ansvaret mellan kommissionen och medlemsstaterna vad avser tillgången på kapital för framför allt små och medelstora företag.

Regeringen föreslår därför att Sverige kan ställa sig bakom ordförandeskapets utkast till slutsatser.

Anf. 101 BÖRJE VESTLUND (S):

Här har vi en avvikande ståndpunkt. Det som vi tycker saknas i meddelandet och i behandlingen av det här har varit att man på ett tydligt sätt betonar att industrin och tjänstesektorn mer och mer går ihop. Det finns inte så mycket med i dokumentet. Det är klart att det finns många andra dokument, men det är någonting som saknas i meddelandet, plus det jag sade i mitt förra inlägg där jag gjorde ett medskick, att det har blivit en olycklig sammanväxling. Jag är övertygad om att regeringen menar statsstöd men har skrivit någonting annat.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Vi uppfattar avvikande mening från Börje Vestlund.

Anf. 103 BÖRJE VESTLUND (S):

Ja, i enlighet med vad vi har anfört i näringsutskottet tidigare.

Anf. 104 LARS OHLY (V):

Även vi hade en avvikande mening när näringsutskottet behandlade frågan, och jag vill upprepa den.

Anf. 105 BODIL CEBALLOS (MP):

Det är samma här. Jonas Eriksson har lämnat in en avvikande mening i näringsutskottet som jag hänvisar till.

Anf. 106 JOHNNY SKALIN (SD):

Även vi har lämnat in en avvikande mening i näringsutskottet som jag hänvisar till.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Vi har en uppgift om att Sverigedemokraterna inte var närvarande i näringsutskottet. Om du vill anmäla avvikande mening vore jag tacksam om du utvecklade det där något.

Anf. 108 JOHNNY SKALIN (SD):

I så fall har jag fått fel information. Men vi motsätter oss användningen av strukturfonderna, för att sammanfatta. Annars har vi anfört ganska mycket i frågan. Jag vet inte om jag ska behöva upprepa allt vi har sagt i ärendet.

Jag nöjer mig med att säga att vi motsätter oss användningen av strukturfonderna inom industripolitiken och anmäler avvikande mening utifrån det.

Anf. 109 CARINA OHLSSON (S):

Herr ordförande! Statsrådet sade att man lyfte fram jämställdhetsfrågorna, och det är oerhört viktigt. Jag tror att det kan upplevas motsägelsefullt när man säger att man för fram det och samtidigt i fråga om industripolitik och industriföretag säger att man är emot kvotering i bolagsstyrelser. Ganska många av industriföretagen, de börsnoterade företagen, är väldigt manligt präglade. Jag undrar om den frågan har kommit upp, eller vilka frågor gäller det när man säger att man driver jämställdhetspolitik? När den fanns på agendan var Sverige emot.

Anf. 110 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Först och främst vill jag säga att jag är glad att EU nu antar rådsslutsatser för industrimeddelandet. Det är precis vad vår viktiga industri behöver – att man samlas kring en viss ståndpunkt, en tydlig målsättning framåt. Om vi ska fortsätta, som jag vill, som en industri- och tekniknation är det viktigt att vi jobbar med ett brett spektrum av frågor, från goda ramvillkor, forskning och utveckling till att ställa om till en industri som mer präglas av hållbarhet.

Börje Vestlund tog upp att en av anledningarna till att Socialdemokraterna har en avvikande ståndpunkt är att vi inte tydligt lyfter fram att industrin och tjänstesektorn hör samman. I min återrapport redogjorde jag för att Sverige under förra konkurrenskraftsrådet tydligt hade lyft fram detta, för det är en viktig del. Vi ser att industrin och tjänstesektorn i mångt och mycket flätas samman. Det ser jag som någonting positivt. Det berikar såväl tjänstesektorn som industrin.

Jag noterar att Sverigedemokraterna är emot medel för regional tillväxt i Sverige från EU:s strukturfonder. Men det är en känd position sedan tidigare.

På Carina Ohlssons fråga om jämställdhet kan jag säga att regeringen driver offensivt målet om en förbättrad jämställdhet, inte minst inom industrisektorn. Det kan handla om allt ifrån att se till att få in fler tjejer på teknikutbildningar i Sverige och på det sättet påverka andelen kvinnor i högre åldrar som arbetar inom industrin till att handla om det arbete som vi driver från regeringens sida för att få fler kvinnliga företagare. I många delar driver vi ett attityd- och främjandearbete från regeringens sida.

Vi delar inte Socialdemokraternas syn att kvotering är rätt väg att gå, och det har regeringen också framfört. Främjandearbetet och attitydförändringar är ofantligt viktiga. Det är en känd position sedan tidigare.

Anf. 111 JOHNNY SKALIN (SD):

I stället för att bara säga vad vi är emot kan vi också säga vad vi är för. Vi är för att vi får ett ökat mervärde av det svenska EU-medlemskapet. Där tror vi inte att strukturfonderna är en väsentlig del i det hela. Jag vill bara skicka den passningen till Annie Lööf.

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns avvikande meningar från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern som är likalydande. Sedan finns det en oliklydande avvikande mening från Sverigedemokraterna. Mot den bakgrunden konstaterar jag sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi går vidare till punkt 12 b.

Anf. 113 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Herr ordförande! Den punkten rör CARS 2020, en aktionsplan för en mer konkurrenskraftig och hållbar fordonsindustri i Europa. Fordonsindustrin betyder mycket både för svensk och för europeisk industri och de omkringliggande näringarna. Vad som händer i fordonsindustrin påverkar i stor omfattning de sektorer som finns runt omkring.

För svenskt vidkommande kan jag inte nog understryka dess betydelse för jobb i hela fordonsindustrin, från underleverantörer till dem som tillverkar bussar, lastbilar och personfordon. Den svenska regeringen har sedan länge, speciellt sedan krisen inom fordonsindustrin 2008, varit starkt engagerad för att skapa långsiktigt gynnsamma förutsättningar för svensk fordonsindustri. Forskningsprogrammen i samverkan med fordonsindustrin har ökat till att omfatta 450 miljoner kronor i statliga medel årligen. Motsvarande insats kommer från företagen. Till detta kommer regelsystem inom miljö och säkerhet för att främja innovation och marknadsutveckling om ny och samhällsnyttig teknik.

Sverige deltog i EU:s högnivågrupp CARS 21 som lämnade sin slutrapport före sommaren 2012. Den slutrapporten utgör grunden för det meddelande CARS 2020, en aktionsplan för en konkurrenskraftig och hållbar europeisk fordonsindustri, som kommissionen nu presenterar.

I meddelandet anger kommissionen bland annat att det finns ett akut behov av en åtgärdsplan för att stärka den europeiska bilindustrin som befunnit sig i en svår situation till följd av att nybilsmarknaden i EU minskat fem år i rad och att den globala konkurrensen på bilmaknaden är mycket stark. Aktionsplanen innehåller åtgärder inom fyra områden:

1. satsningar inom forskning och utveckling och innovation,
2. stärkt inre marknad och smart regulation,
3. global konkurrenskraft, handel och harmoniserade regler,
4. anpassning av EU:s fordonsindustri, kompetensförsörjning och stöd till arbetskraftsomställning vid nedläggningar.

Flera medlemsstater har uppmanat ordföranden att se till att ministrarna även får möjlighet att diskutera förslaget och den nuvarande situationen i samband med presentationen vid konkurrenskraftsrådet. Därför har kommissionären Tajani bjudit in oss ministrar till en arbetsmiddag dagen före rådsmötet, det vill säga nu på söndag, i syfte att diskutera situationen. Jag hoppas att mina kolleger i EU anmäler sig likt vi från den svenska sidan har gjort. Jag kommer att åka ned på söndag för att ha en diskussion om situationen för fordonsindustrin.

Det här meddelandet kom för två veckor sedan, så ingen närmare analys har hunnit göras. Diskussionen kommer därför troligen att handla om innehållet i meddelandet och hur den fortsatta hanteringen kommer att ske. Därutöver kommer möjligen generella synpunkter på frågorna att tas upp.

Från svensk synpunkt bör vi kunna instämma i huvuddragen i meddelandet. De insatsområdena, de fyra som jag nämnde nyss, känns väl utvalda. Men vi måste vara observanta på hur de här insatserna utformas mer i detalj, vilket inte framgår av det meddelande som nu föreligger, utan det kommer att bli en fortsatt diskussion lite längre fram.

Anf. 114 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr talman! Vi ser inget behov av att EU finansierar arbetsmarknadspolitiska åtgärder genom struktur- och/eller globaliseringsfonder. Vi ser däremot positivt på övriga satsningar inom fordonsindustrin. Det är däremot vår uppfattning att det huvudsakliga fokuset bör ligga på den tunga transportsektorn i stället för på personbilar.

Jag anmäler avvikande mening.

Anf. 115 BÖRJE VESTLUND (S):

Vi för vår del tycker att det är viktigt att man har en bra och hållbar konkurrenskraftig fordonsindustri i hela Europa. Egentligen vill jag instämma i regeringens ståndpunkt, men vi är lite oroliga. Vi är alla medvetna om att man valde att lösa fordonskrisen i olika länder på väldigt olika sätt, och där kan man tala om statsstöd. Kolleger runt om i Europa tycker på fullt allvar – och det är inte några få länder utan ganska många länder som har den uppfattningen – att det ska vara tillåtet att tillföra mer pengar till ofta nationalklenoder i respektive länder. Därför är jag lite orolig för hur förhandlingarna på det här området kommer att gå. Detta är kanske inte en så lätt nöt att knäcka.

Däremot står vi naturligtvis bakom regeringen, vi har ingen annan uppfattning i sak än att man ska vara försiktig med statsstöd. Jag är, som sagt, lite orolig för förhandlingarna.

Anf. 116 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Vi delar den oron, och det är därför vi är så aktiva i diskussionerna om detta. Vi har en tydlig restriktiv syn på statsstöd. Vi tycker att man mer ska fokusera på forskning, utveckling och innovation inom Horisont 2020, även vad gäller frihandel och tullvillkor för att skapa öppna marknader. Det är den delen vi tror på.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade uppbygg inför de fortsatta förhandlingarna, och jag noterar avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 15 på dagordningen. Den gäller förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om det strategiska innovationsprogrammet för Europeiska institutet för innovation och teknik. Detta är en beslutspunkt.

Anf. 118 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Det här är en beslutspunkt om partiell allmän inriktning för EIT. Kommissionens förslag till EIT:s strategiska innovationsagenda 2014–2020 och förslag till ändring av EIT:s regelverk presenterades förra året, den 30 november 2011, inom ramen för förslaget till Horisont 2020. Det förslag som nu ligger på bordet till strategisk innovationsagenda har behandlats vid sju tillfällen i rådsarbetsgruppen för forskning och tas nu upp för beslut om partiell allmän inriktning vid konkurrenskraftsrådet.

Förslaget lägger fast inriktningen för verksamheten under kommande programperiod. Agendan anger den långsiktiga prioriteringen samt ger en bedömning av EIT:s ekonomiska effekt och förmåga att skapa innovationskapacitet genom att integrera den så kallade kunskapstriangeln: forskning, utbildning och innovation. Agendan beskriver hur EIT ska drivas och formerna för samarbete mellan EIT:s styrelse och de så kallade kunskaps- och innovationsplattformarna, KIC:arna, samt KIC:arnas finansiering. Den beskriver också EIT:s roll inom Horisont 2020.

Förslaget har till stor del bemött de synpunkter som regeringen lämnade under det öppna samrådet senvåren 2011. De rörde bland annat vikten av excellens i kunskapstriangelns alla delar, näringslivets aktiva deltagande och spridningen av nya samverkansmodeller. Regeringen har därför välkomnat förslaget. Förslaget innebär dels en satsning på att vidareutveckla de tre etablerade KIC:arna inom samhällsutmaningarna energiförsörjning, klimatförändringar och framtidens it-samhälle, dels att nya gränsöverskridande KIC:ar skapas i två nya utlysningstvågor. I fokus för de nya samhällsutmaningarna finns hälsa, livsmedel, råvaror, produktion, säkerhet och rörlighet i städer. Regeringen har betonat att alla föreslagna teman är relevanta och angelägna för Europas konkurrenskraft. Men vi har framhållit betydelsen av en tillräcklig kritisk massa i KIC:arna för att kunna skapa en tillräckligt stark innovationsförmåga.

Huvudfrågan i förhandlingarna har varit på vilket sätt etableringarna och KIC:arna bör ske, hur många de ska vara och om samtliga teman ska beslutas nu eller senare. I det utkast som nu finns på bordet föreslås en sluten första omgång och en öppen andra omgång KIC:ar. Regeringen hade föredragit att redan nu besluta om alla KIC:ar som ska startas. Men vi kan ändå acceptera den lösning som nu föreslås. Vi tycker att vi har

fått genomslag för att den övergripande principen för urval bör vara innovationspotential. Vi har även framhållit en balans mellan en hållbar utveckling av befintliga KIC:ar och expansionen av nya. Vikten av företagens medverkan och betydelsen av att särskilt underlätta för små och medelstora företag har också understrukits.

Vi kan inte föregå de budgetförhandlingar som nu sker. Därför kan vi inte heller anta den strategiska innovationsagendan. Men vi tycker ändå att den svenska regeringen kan ställa sig bakom ordförandeskapets förslag till beslut.

Anf. 119 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi tycker att medlemsstaterna ska ha ett större inflytande i EIT och att mekanismer för att utvärdera och i vissa fall om nödvändigt avveckla KIC:ar är av största vikt. Vi ser inte heller behovet av att koppla strukturfonder till EIT-KIC:ar, excellensforskning eller Horisont 2020. Mot den bakgrunden anmäler jag avvikande mening.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi har noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 18 f, Handlingsplanen för entreprenörskap i Europa. Det är en informationspunkt. Önskar statsrådet säga något? Nej.

Då tackar vi statsrådet med medarbetare för i dag och önskar en trevlig helg.

4 § Konkurrenskraft
Utbildningsminister Jan Björklund
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 10–11 oktober 2012
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 10–11 december 2012

2012/13:14
7 december

Anf. 121 ORDFÖRANDE:

Vi hälsar utbildningsminister Jan Björklund med medarbetare välkomna hit till EU-nämnden. Finns det några A-punkter? Det finns det inte. Då, utbildningsministern, ser vi fram emot en återrapport från ett möte i rådet den 10–11 oktober.

Anf. 122 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Jag vet inte om ordföranden verkligen menar det. Det är utdelat, så ni kan läsa det.

Anf. 123 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 3, Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer. Detta är en informationspunkt. Önskar statsrådet säga något?

Anf. 124 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Vi berörde det senast jag var här. Jag kan svara på frågor. Det finns inget beslutsunderlag, utan det är en pågående förhandlingsprocess där egentligen inte så mycket har rört sig sedan sist.

Anf. 125 MARIE GRANLUND (S):

Herr ordförande! Jag har en kunskapsfråga. Rör detta den diskussion som har blossat upp om yrkeskvalifikationer för svenska sjuksköterskor?

Anf. 126 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Ja.

Anf. 127 MARIE GRANLUND (S):

På vilket sätt? Det är klart att vi gärna skulle vilja ha en redogörelse för det. Vi har nog inte riktigt förstått det tidigare.

Anf. 128 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! För att uppdatera er: Yrkeskvalifikationsdirektivet handlar om en långsiktig strävan efter att man ska ha samma krav för utövande av olika yrken inom hela EU. Det gäller elektriker, lastbilschaufförer, sjuksköterskor och alla möjliga yrken. Har man utbildning i ett land ska man kunna ta jobb i andra länder. Det är naturligtvis en del i ett mer integrerat Europa med rörlighet över gränser och allt vad det är.

När man ska göra detta finns det mängder av svårigheter. Varje land har byggt upp sitt utbildningssystem och har sina traditioner. I en del länder är det väldigt mycket fackligt styrt, skråstyrt höll jag på att säga, branschstyrt eller annat. I andra länder är det uppstyrt. Vi har olika krav

för det ena eller andra yrket. Det är rader av yrken som det förs stora diskussioner kring.

Ett av de yrkena är sjuksköterska. Medarbetarna får korrigera mig om jag har fel, men min bild är att det finns en stor majoritet inom EU som vill ha ungefär det som vi skulle passa in i. Man ska ha gått färdigt gymnasiet. Sedan är det en högskoleutbildning ett antal år. Men det finns några länder, däribland inte minst Tyskland – de tyskspråkiga länderna, kan man nog enkelt sammanfatta det – som har en annan variant, där man inte behöver ha gått hela gymnasiet, utan kan gå in tidigare på något sätt för att bli sjuksköterska. De vill öppna för den modellen, och så är det en stor diskussion. Vi har ingen avsikt att ge oss, och vi tror att vi har rätt stor majoritet för detta inom den europeiska kretsen. Men det är riktigt att det pågår en sådan diskussion. Det beror på att Tyskland och Österrike har en helt annan tradition och modell.

Anf. 129 MARIE GRANLUND (S):

Jag tackar för det svaret. Vi har uppenbarligen ingen annan uppfattning än vad regeringen har, men vi har ett klart medskick om att verkligen slåss för detta. Skulle man inte lyckas måste statsrådet självklart komma tillbaka till EU-nämnden.

Anf. 130 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Det är helt självklart. Jag kan i dag inte förutse en situation där vi på något sätt i något läge skulle gå med på en sådan variant. I så fall får det bli så att man lämnar det olöst och tillåter olika varianter i Europa. Att backa tillbaka i detta är inte aktuellt.

Nu har den diskussionen dykt upp för att detta har uppmärksammats, men det är bara en av hundratals diskussioner kring alla möjliga yrken. Jag nämnde elektriker som ett exempel. Alla länder har olika traditioner. En del är utbildade i lärlingssystem, andra är utbildade i företagen, åter andra har högskoleutbildningar. Sedan ska detta jämkas ihop, och alla slår vakt om sina system. Det är inget enkelt jobb. Men ambitionen att underlätta för ökad rörlighet är långsiktigt rätt. Vi har dock absolut inte för avsikt att ändra oss när det gäller syrorna.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 3 och går vidare till punkt 13, som gäller ett meddelande från kommissionen om upprättande av lämpliga kontakter mellan Europeiska unionen och Europeiska rymdorganisationen, Esa. Detta är såväl en informationspunkt som en diskussionspunkt.

Anf. 132 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Det finns en lång rad europeiska samarbetsorganisationer på olika områden. Även EU var från början, om vi backar tillbaka till 50-talet, lite olika organisationer som så småningom slogs ihop.

Om vi ska vara uppriktiga: Efter att amerikanerna genomfört sitt Apolloprogram och månlandningarna med Armstrong och allt vad det var kom européerna på 70-talet på att vi borde göra samma sak. Så bildade man 1975 Esa, European Space Agency – jämför med NASA. Av-

sikten var då att man skulle sätta en man på månen. Den målsättningen är numera övergiven.

European Space Agency är i dag något annat. Det är en samarbetsorganisation där Sverige är medlem. Vi har varit medlemmar från början, sedan 70-talet. I grova drag ägnar man sig åt att sända upp satelliter. De är till för både forskningsändamål och kommersiella ändamål. De används för att ni ska kunna få fram er gps-position när ni tittar i era mobiltelefoner. De används för klimatforskning och allt möjligt. När man skjuter upp satelliter runt jorden gör man det med fördel nära ekvatorn. Det är Franska Guyana man använder som uppskjutningsbas. Jag har lärt mig mycket som rymdminister. Även uppe i Kiruna har vi en del sonder i polär bana.

Men Esa är en helt separat organisation som inte har något med EU att göra. Det väcker diskussioner. Eftersom EU håller på med mycket stora forskningsprogram väcker det frågan varför Esa ska vara en speciell organisation. Kan det inte lika gärna vara en del av EU? Då uppstår mängder av revirtänkande, revirgränser och allt vad det är.

Denna diskussionspunkt handlar om de framtida relationerna mellan Esa och EU. Som ni ser finns det lite olika alternativ. Det ena är att det är som det är i dag. Det andra är att man samarbetar mer. Det tredje är att Esa helt enkelt blir en del av EU. Olika länder har väldigt olika positioner. Vi föreslår i dag egentligen inte att EU-nämnden eller Sverige ska inta någon slutgiltig hållning i denna fråga, men diskussionen pågår och den långsiktiga strävan bör vara att man i alla fall samarbetar mer. Hur långt det ska gå i nästa steg får vi se.

Anf. 133 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag har en enkel fråga. Det som gör det svårt med Esa är att det inte bara är EU-länder som är medlemmar. Jag vet inte vilken praxis som gäller i de sammanhangen, om det bara är att föra in att det är en EU-myndighet trots att andra länder är med. Blir det inte en aning mer komplicerat än om bara EU-länder vore med i samarbetet?

Anf. 134 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Jo, det är riktigt. Till exempel är Norge och Schweiz med. Det går i och för sig att lösa även sådant med olika särskilda avtal. Vi hade ett möte med ministrarna inom Esa för ett tag sedan. Det är klart att Norge och Schweiz inte är ett dugg intresserade av detta.

Samtidigt blir det ändå totalt sett knepigt. EU har väldigt stora forskningsprogram med finansiering också för rymdforskning. Vi får väl se var finansieringen hamnar i slutändan. Rymdforskning handlar inte om att kika på stjärnor. Sanningen är att det handlar rätt mycket om att kika på jorden från rymden. Det gäller klimatforskning och allt vad det är. Det är mycket sådant som är jätteviktigt i vår vardag. När man funderar på alla våra tekniska system är detta viktigt.

Det är förmodligen inte särskilt rationellt för huvuddelen av Europas länder att hålla detta väldigt separat. Men de länder som inte är med i EU är rädda för att bli avhängda på något sätt. Det är helt riktigt.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:

Det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna. I övrigt tackar vi för informationen under denna punkt.

Vi går vidare till punkt 14, Horisont 2020. Vi börjar med punkt 14 a, som är en beslutspunkt.

Anf. 136 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Det är inte så dramatiskt. Horisont 2020 är namnet på EU:s forskningsprogram i det här avseendet för de kommande åren. Budgeten är inte fastställd än. Det hänger naturligtvis på budgetförhandlingarna. Ni vet nästan mer än jag om hur de fortskrider. Men någon budget för forskning lär det bli. Då måste man ha principer för hur det ska användas. De punkter som kommer handlar rätt mycket om det.

Det finns en traditionell målkonflikt i det här fallet. EU:s centrala institutioner vill ha avgörande inflytande, medan medlemsstaterna inte vill styras så mycket av gemensamma EU-direktiv. Det handlar inte om ministerrådet i detta fall, utan om medlemsstaterna och den egna nationella forskningspolitiken.

Sedan är det en traditionell dragkamp här, och det är det som diskussionen har handlat om. Vi förfäktar positionen att till exempel det svenska vetenskapsrådet ska ha kvar sitt inflytande i relationerna gentemot European Research Council. Det är en uppfattning som de flesta medlemsstater har.

I grova drag kan man säga att detta innebär att det ska vara som det har varit förr i dessa frågor, det vill säga att medlemsstaternas nationella forskningspolitik har ett betydande inflytande också över den europeiska forskningspolitiken.

Anf. 137 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 14 b om Europeiska atomenergigemenskapens forsknings- och utbildningsprogram. Det är en informationspunkt.

Anf. 138 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Inte heller detta är färdigt för beslut. Det har sina rutiga och randiga skäl. Det handlar ytterst om finansieringen av forskningsprojektet Iter som är ett dyrt forskningsprojekt på kärnkraftsområdet. Det finns ingen färdig lösning på det i dag. Därför är det inte en beslutspunkt utan en informations- och diskussionspunkt.

I övrigt föreslås ingen förändring på Euratomprogrammet, utan det är fortsatt fokus på kärnkraftssäkerhet där tyngdpunkten har ökat under senare år.

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under denna punkt och går vidare till punkt 16 om ett stärkt partnerskap för det europeiska området för forskningsverksamhet syftande till vetenskaplig excellens och tillväxt. Det är en beslutspunkt.

Anf. 140 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Det är policypunkter för vad som är viktigt i den europeiska forskningspolitiken. Det går inte att säga att detta skulle vara något revolutionerande jämfört med hur det har varit tidigare. Det överensstämmer mycket väl med svenska prioriteringar.

Forskningspolitiken ska främja kvalitet och inte bara kvantitet. Det ska inte vara bara en stor mängd forskare, utan det ska vara hög kvalitet och goda resultat i forskningen. Man ska samarbeta över gränser och inte se forskningen enbart som en nationell angelägenhet. Forskare ska ha lätt att röra sig över gränser, jobba i andra länder, jobba vid andra universitet och så vidare. Rörlighet ska främjas. Även jämställdhet mellan könen ska främjas. Det är ungefär på samma sätt i alla länder, nämligen att när man kommer lite högre upp i den akademiska hierarkin är det en stor snedfördelning mellan kvinnor och män. Det ändras, men det ändras långsamt. Det är bra om man kan driva på den utvecklingen.

Det är ett antal punkter som föreslås ligga till grund för EU:s forskningspolicy. Från svensk sida har vi inga som helst problem att ställa oss bakom dem. De ligger i hög grad i linje med de prioriteringar som vi själva gör.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 17 om att förbättra och fokusera unionens internationella samarbete inom forskning och innovation: en strategi. Detta är såväl en diskussions- som en informationspunkt.

Anf. 142 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Detta är delvis nytt. Det är i varje fall en förskjutning. Att det finns en värld utanför Europa är inte nytt. Men det nya är att vi även på EU-nivå ska sträva efter ökat samarbete inom forskningspolitiken. Det är utvecklingen i Asien, i Kina och Indien, som ligger bakom att vi vill vända oss mer åt det hållet. Med Nordamerika har det alltid funnits ett stort forskningsutbyte. Från svensk sida tycker vi att det är bra, och vi har inga invändningar.

Om universitetet i Lund ska samarbeta med ett universitet i Shanghai ska man naturligtvis inte behöva passera Bryssel i någon byråkratisk process, utan samarbetet ska ske på lärosätetsnivå och har alltid gjort det och får inte krånglas till. Men att man tänker mer internationellt i ett europeiskt sammanhang är mycket bra.

Anf. 143 SVEN BRITTON (S):

Ministern nämnde inte Afrika i sammanhanget. Var det en tillfällighet, eller fanns det en avsikt med det?

Anf. 144 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Nej, det var ingen avsikt. Det finns inga geografiska begränsningar. Men det som nu driver fram detta är utvecklingen i Kina. Men när detta väl öppnas upp mer internationellt gäller det hela världen.

2012/13:14
7 december

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna. I övrigt tackar vi för informationen under denna punkt.

Vi går vidare till punkt 18 g som är en informationspunkt om resultat av forskningsrelaterade ordförandeskapskonferenser och ministermöten. Vill statsrådet säga något? Nej.

Då tackar vi statsrådet för i dag och önskar en trevlig helg.

5 § Konkurrenskraft
Statsrådet Ewa Björling
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 10–11 oktober 2012
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för konkurrenskraft den 10–11 december 2012

2012/13:14
7 december

Anf. 146 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Ewa Björling med medarbetare välkomna till EU-nämnden.

Det finns inte några A-punkter inom statsrådets ansvarsområde. Då kan statsrådet lämna en återrapport från mötet i rådet den 10–11 oktober om så önskas.

Anf. 147 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Jag ska lämna en kort rapport från mötet i KKR den 10–11 oktober. Jag deltog i de delar som rör inre marknaden.

Rådet antog utan diskussion kommissionens strategi för konsumentpolitiken i EU som syftar till att öka förtroendet och tillväxten.

Sedan presenterade ordförandeskapet en lägesuppdatering för de olika nyckelåtgärderna i den första inre marknadsakten, SMA I. Som tidigare har meddelats är det endast ett förslag som har blivit antaget. Det är standardiseringsförordningen.

Vid mötet underströk jag vikten av att KKR tar ansvar för att nå resultat för hela paketet och fick stöd av många medlemsländer.

Sedan presenterade kommissionen kortfattat den andra inre marknadsakten, SMA II. Den frågan är med på kommande dagordning, och jag kommer snart att informera mer om innehållet och processen.

Jag ska också passa på att nämna lunchdiskussionen om utveckling av konkurrenskraftsrådets arbetsmetoder. Ordförandeskapet föreslog bland annat förbättrat samarbete med andra rådsformationer, tätare koppling till Europeiska rådet och förslag om att bjuda in externa talare till rådet.

Många medlemsländer instämde i att länken mellan KKR och Europeiska rådet bör stärkas. Det är centralt, inte minst i dessa tider, att vi har ett råd som förmår både att fatta beslut och följa upp beslut som stärker EU:s konkurrenskraft.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statsrådet för informationen på denna punkt.

Vi går vidare till punkt 5 på dagordningen som gäller förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av en tullkodex för unionen. Det är en diskussionspunkt, men det är en ny fråga för nämnden.

Anf. 149 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Kommissionen har lagt fram ett förslag till en tullkodex för unionen. Det är en omarbetning av den moderniserade tullkodex som har trätt i kraft men blir tillämplig först den 24 juni 2013.

Efter den första behandlingen i rådsarbetsgruppen för tullunionen har ordförandeskapet presenterat ett kompromissförslag. I rådsarbetsgruppen

har ett stort antal medlemsstater, inklusive Sverige, framfört att kompromissförslaget inte kan godkännas utan att ytterligare beredning behövs.

Om den fortsatta beredningen drar ut på tiden kan det behövas en övergångsperiod för att den moderniserade tullkodexen inte ska börja gälla innan tullkodexen för unionen har trätt i kraft. Det vore i så fall önskvärt att kommissionen lägger fram ett förslag om en sådan övergångsperiod.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går vidare till punkt 6 som gäller åtgärdsprogram för tullfrågor i Europeiska unionen för perioden 2014–2020. Det är en beslutspunkt och en ny fråga för nämnden.

Anf. 151 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Detta gäller förslag till förordning om inrättande av ett åtgärdsprogram för tullfrågor samt två uttalanden som ska bifogas rådets minnesanteckningar.

Ordförandeskapet har utarbetat ett kompromissförslag där uttalandena utgör en del av kompromissen.

Det övergripande målet med förslaget är att stärka den inre marknaden genom en ändamålsenlig och effektiv tullunion. Detta program ska stödja tullunionens funktion och förmåga att verka effektivt och ändamålsenligt i en föränderlig tullmiljö, särskilt genom att förbättra samarbetet och arbetsmetoderna i syfte att uppnå ett modernt och harmoniserat arbetssätt gällande tullkontroller.

Budgeten för programmet är en del av EU:s flerårsbudget och ingår inte i förhandlingen om förslaget.

Ordförandeskapets syfte med att ta upp punkten i ministerrådet är att få godkännande av texten så att processen kan gå vidare även om flerårsbudgeten inte är klar.

Regeringen ser på det hela taget, inom ramen för en restriktiv budget, positivt på ett nytt åtgärdsprogram eftersom vi har goda erfarenheter av tidigare åtgärdsprogram.

Sverige bör acceptera förslaget till förordning och det gemensamma uttalandet.

Budgeten för detta program utgör dock en del av EU:s flerårsbudget och ingår inte i förhandlingen om ett nytt åtgärdsprogram för tullfrågor.

Anf. 152 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 7 om enhetligt patent och internationella avtalet om inrättande av en enhetlig patentdomstol. Detta är såväl en beslutssom informationspunkt.

Anf. 153 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Det är fantastiskt att få säga att det nu finns en överenskommelse om hela patentpaketet. Medlemsstaterna har i Coreper förklarat att de är överens om samtliga texter. I parlamentets Juriutskott

har en stor majoritet förklarat att man stöder de förslag som ligger på bordet.

Som ni kanske minns nådde vi nästan hela vägen fram redan vid KKR för ett år sedan. Då föll det på att vissa länder inte kunde enas om var domstolen skulle ligga. Den frågan löste Europeiska rådet i juni då man bestämde att domstolen ska ligga i Paris med särskilda underavdelningar i London och München.

Europeiska rådet passade då även på att föreslå att tre bestämmelser i patentförordningen skulle strykas. Parlamentet kunde initialt inte acceptera den föreslagna strykningen. Det har lett till att överläggningar har behövts under hösten mellan rådet och parlamentet. Dessa överläggningar har varit lyckosamma. Parlamentet har accepterat strykningen. Samtidigt har en ny bestämmelse införts i patentförordningen som säkerställer en enhetlig tillämpning av det nya patentskyddet. De frågor som reglerades i de tre strukna bestämmelserna regleras nu i stället i avtalet om den nya patentdomstolen.

Under hösten har även ett konsoliderat utkast till domstolsavtal tagits fram. Utkastet har justerats med anledning av de överenskommelser som har slutits under året. Även i denna del är medlemsstaterna nu överens.

På måndag ska KKR bekräfta överenskommelsen i alla dess delar. Parlamentet förväntas kort därefter, den 11 eller 12 december, rösta i plenum om patentförordningen. Förslagen till patentförordningar ska sedan formellt antas av rådet, och domstolsavtalet ska undertecknas. Detta kommer sannolikt att ske under december när det gäller förordningarna och i samband med KKR i februari när det gäller domstolsavtalet.

Därefter kommer arbetet med att inrätta domstolen att påbörjas så att systemet kan bli operativt så snart som möjligt.

Anf. 154 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag hoppas verkligen att det är sista gången vi får säga detta, oavsett vilken sida av regeringsbordet vi sitter vid. Men vi stöder regeringens ståndpunkt.

Anf. 155 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Jag kan bara säga till Börje Vestlund att jag också hoppas det.

Anf. 156 GUSTAV BLIX (M):

Eftersom det är sista gången har jag en fråga. Den gäller de länder som har valt att stå utanför denna domstol. Hur låter de i dag? Finns det några resonemang om att det finns möjligheter att de också kan ansluta sig och att det kanske kan öppna upp för ytterligare länder att ansluta sig till detta?

Anf. 157 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Som det ser ut i dag är det Spanien och Italien som står utanför. Italien har ändå under detta år ibland kommit med konstruktiva förslag. Det känns som om Italien har en lite annan syn, det vill säga att de ligger närmare att möjligtvis ansluta sig senare än vad Spanien gör.

Men det känns också som att Spanien i alla fall inte strävar emot längre utan har accepterat fait accompli – så här ser det ut.

Jag är övertygad om att även Spanien i framtiden kommer att fundera på att det kanske kan vara en bra idé även för deras företag och industrier om de finns med.

Men jag ska lämna ordet till Alexander Ramsay, kansliråd på Justitiedepartementet, för att kommentera detta ytterligare.

Anf. 158 Kanslirådet ALEXANDER RAMSAY:

Några ytterligare kommentarer kanske jag kan komma med. Ett förtydligande gäller att Italien står utanför det fördjupade samarbetet om det enhetliga patentskyddet. Däremot ingår Italien i de länder som vill skriva under domstolsavtalet. De är alltså med i den ena delen av paketet, men ändå inte i den andra. Det hänger också ihop med att Italien och Spanien har stämt rådet i EU-domstolen när det gäller beslutet om att inleda det fördjupade samarbetet. Det är ett pågående mål i EU-domstolen. Precis som ministern sade är min gissning och vår gissning på departementet att om Italien skulle förlora målet, vilket vi tror och hoppas, kommer Italien sannolikt ganska snabbt att gå med även i det fördjupade samarbetet.

Jag ska säga ännu en sak angående frågan om ytterligare länder. Som jag förstod det gällde frågan om huruvida ytterligare länder utanför EU skulle kunna ansluta sig till domstolen. Det är inte möjligt i enlighet med EU-domstolens yttrande. Som ni minns ställde rådet en fråga till EU-domstolen med anledning av avtalet. Slutsatsen av det yttrande som domstolen kom med var att inga ytterligare länder utanför EU-länderna kan delta i domstolssamarbetet, för det skulle strida mot unionsrätten. Därför är det bara EU-länder som kan ingå avtalet.

Anf. 159 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

I övrigt tackar vi för informationen och går vidare till punkt 10 på dagordningen. Det gäller tullpolitik. Det är en informationspunkt och en ny fråga. Vi börjar med 10 a.

Anf. 160 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Kommissionen kommer att presentera en rapport om genomförandet av EU:s handlingsplan för tullmyndigheternas bekämpning av immaterialrättsintrång under perioden 2009–2012. Enligt kommissionen har utfallet varit mycket gott. Samarbetet mellan medlemsstaterna har förbättrats. Antalet ingripanden från tullmyndigheternas sida mot immaterialrättsintrång har ökat mycket kraftigt.

Kommissionen rekommenderar därför att den nuvarande handlingsplanen ersätts av en ny handlingsplan för perioden 2013–2017 där de goda erfarenheterna av samarbetet tas till vara och utvecklas.

Anf. 161 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 10 a och går vidare till punkt 10 b. Det är en beslutspunkt och en ny fråga för nämnden.

Anf. 162 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Denna punkt hänger ihop med den föregående. Som jag sade har kommissionen presenterat en ny handlingsplan för tullmyndigheternas bekämpning av immaterialrättsintrång för perioden 2013–2017.

Handlingsplanen har utarbetats tillsammans med medlemsstaterna. För svensk räkning har Tullverket deltagit i arbetet. Avsikten är att rådet vid mötet ska anta handlingsplanen genom en radsresolution. Sverige kan ställa sig bakom förslaget till radsresolution. Den nuvarande handlingsplanen har inneburit att tullmyndigheternas bekämpning av immaterialrättsintrång har effektiviserats.

Återigen: Genom den nya handlingsplanen kan de goda resultaten tas till vara och utvecklas till fortsatt gagn för EU:s medborgare och för rättighetsinnehavarna.

Anf. 163 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi går vidare till littera c som i Caesar. Det är också fråga om ett beslut och en ny fråga för nämnden.

Anf. 164 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Detta är en lägesrapport från kommissionen som handlar om arbetet med att utveckla tullunionen. Avsikten är att rådet vid mötet ska anta rådsslutsatser om lägesrapporten. Sverige kan ställa sig bakom förslaget till rådsslutsatser. De lyfter på ett bra sätt fram behovet av att fortsätta modernisera tullhanteringen och utveckla samarbetsformerna.

Tullmyndigheterna har en viktig roll både när det gäller att underlätta för handeln och när det gäller att skydda oss och bekämpa smuggling. Det är glädjande att alla medlemsstater står bakom förslaget till rådsslutsatser.

Anf. 165 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 11 om inre marknadsakt II. Det är en fråga om beslut.

Anf. 166 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Rådsslutsatser kommer att antas om SMA II på måndag. Som ni vet genom den faktapromemoria som delgavs riksdagen den 6 november antog kommissionen den 3 oktober meddelandet om SMA II med förslag på tolv nyckelåtgärder inom fyra områden med det huvudsakliga syftet att stärka Europas tillväxt.

De enskilda åtgärderna kommer att presenteras av kommissionen senast under våren 2013 och förhandlas enligt gängse ansvarsuppdelning mellan rådsformationerna och respektive ansvarigt departement i Sverige. Jag vill än en gång betona att kommissionens förslag endast utgör en övergripande ram för de detaljerade förslag som kommer senare.

I förhandlingarna om slutsatserna har regeringen självklart utgått från de positioner som tidigare har stämts av med riksdagen, bland annat avseende vikten av hållbar tillväxt och konkurrenskraft. Vi har även tydligt pekat på vikten av att de slutsatser som ska antas måste ha ett

konkret mervärde, vara framåtsyftande och fokusera på metoder för utvärdering och korrekt genomförande av den lagstiftning som blir resultatet av förhandlingarna.

Vi har framfört våra synpunkter i nära samarbete med flera likasinnade länder, och vi kan konstatera att vi har fått gehör för våra positioner på en lång rad punkter. Vi hade dock önskat att vikten av hållbar tillväxt hade lyfts fram ännu tydligare i slutsatserna i form av bland annat skrivningar om betydelsen av resurseffektiva lösningar, vilket Sverige som enda land drev i förhandlingarna.

Vi anser trots detta att regeringen bör stödja det utkast som medlemsstaterna har enats om och som har förelagts nämndens ledamöter.

Anf. 167 BODIL CEBALLOS (MP):

Jag ställer mig bakom den avvikande mening som lämnades tidigare i näringsutskottet.

Anf. 168 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Herr ordförande! Får jag bara fråga: Gällde detta punkt 1 – järnvägs-transporter? Var det även luftfart?

Anf. 169 ORDFÖRANDEN:

Jag läser: Vi motsätter oss förslaget till kommissionens meddelande när det gäller persontrafik och avreglering av detta på järnvägar.

Anf. 170 JOHNNY SKALIN (SD):

Också vi har lämnat en avvikande mening den 29 november, som jag vill hänvisa till. Den är ganska lång, så jag vet inte om jag ska läsa upp den här.

Anf. 171 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

Den gällde punkt 4 – energi.

Anf. 172 ORDFÖRANDEN:

Vi har noteringar om att Sverigedemokraterna inte var närvarande i utskottet. Om du vill anmäla avvikande mening får du gärna bara kort ange vad den innehåller.

Anf. 173 JOHNNY SKALIN (SD):

Då får jag läsa upp det som vi skulle ha anfört i näringsutskottet, om vi nu inte har gjort det.

Anf. 174 ORDFÖRANDEN:

Vi har ingen uppgift om det.

Anf. 175 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag läser: Vi delar regeringens ståndpunkt där den inre marknaden spelar en stor roll för tillväxt och sysselsättning och kan således tillstyrka vissa förslag. Vi anser även i likhet med regeringen att dessa struktur-reformer och tillväxtfrämjande åtgärder inte får vara kostnadsdrivande och därmed få negativa budgetära konsekvenser på EU-nivå eller nation-

ell nivå. Dock har vi en del avvikande meningar angående delar av förslagen till SMA II. Liksom för dess föregångare kan vi inte ställa oss bakom den strategiska ansats som görs. Det vi vänder oss mot är framför allt förslagen i nyckelåtgärderna: järnvägstransporterna, energi, tillgång till finansiering samt digital inre marknad.

I fråga om öppnande av järnvägstransporter från andra länder anser vi att frågeställningar angående infrastruktur och transportföretag i allt väsentligt bör hanteras på en nationell nivå. Vi ser en uppenbar problem-bild vad anbelangar en total gränsöverskridande energimarknad. Detta belyses inte nog tillfredsställande i nuvarande förslag. Vidare beskrivs konsumentnyttan i alltför generella termer för att kunna vara direkt överförbart till alla medlemsstater.

Anf. 176 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi har noterat avvikande meningar från Sverigedemokraterna och Miljöpartiet, och de är såvitt jag förstår oliklydande.

Med detta går vi vidare till den sista punkten – punkt 18 a om den europeiska planeringsterminen/den årliga tillväxtöversikten 2013. Det är en informationspunkt.

Anf. 177 Statsrådet EWA BJÖRLING (M):

I samband med att tillväxtrapporten presenterades den 28 november presenterade kommissionen för första gången en rapport om hur väl integrerad den inre marknaden är. Ett samstämmigt och korrekt genomförande är grundläggande för den inre marknadens funktion och för att lagstiftningen ska uppnå sitt syfte.

Bättre styrning av den inre marknaden prioriteras därför högt av regeringen och är nödvändig för att stärka tillväxten. Regeringen stöder rapportens inriktning att fokusera på åtgärder inom de områden som snabbast genererar stark tillväxt. Vi delar bilden av tjänstehandeln och den digitala marknadens tillväxtpotential.

Det är positivt att kommissionen baserat på rapporten kan fördjupa sig i analysen av goda exempel och tillkortakommanden i medlemsstaters genomförande och tillämpning. Detta bör sedan ligga till grund för de landspecifika rekommendationerna på inre marknadsområdet.

Vi kommer att gå igenom rapporten mer i detalj avseende de olika delarna och därefter ta fram ett fakta-pm där regeringens ståndpunkt för rapportens olika delar kommer att framgå tydligt.

Anf. 178 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag kunde ha tagit det här vid inre marknadsakt II, men jag tycker att det passade bättre här efter den föredragning vi hade i utskottet.

Det handlar om detta som jag tycker är lite bekymmersamt – att man fattar en rad beslut om den inre marknaden men sedan inte följer upp implementeringen. Jag brukar alltid ta exemplet med tjänstesektorn; det där har statsrådet hört förr.

Det kanske är tillfälle att här fundera över hur man ska gå vidare med detta så att det inte bara blir vackra ord på ett papper på EU-nivå utan verkligen kommer ut till medlemsstaterna. Man bör ha ett sådant resonemang under denna punkt, och kanske inte under inre marknadsakt II.

2012/13:14
7 december

Anf. 179 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen på punkt 18 a. Vi går nu vidare till punkt 18 b om direktiv om årsbokslut och sammanställda redovisningar av rapporter i vissa typer av företag. Också detta är en informationspunkt.

Det kanske inte finns så mycket mer att tillägga? Nej. Då tackar för i dag och önskar en trevlig helg.

Anf. 180 ORDFÖRANDE:

Vi hälsar statsrådet Attefall med medarbetare välkomna till EU-nämnden.

Det finns inte några A-punkter, så vi ber statsrådet om en återrapport från möte i rådet den 30–31 maj.

Anf. 181 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Tack för möjligheten att vara här! Vi hade som sagt ett konkurrenskraftsrådsmöte den 30 maj om offentlig upphandling. Den 25 maj var jag här i EU-nämnden.

I samband med detta rådsmöte hade det dåvarande danska ordförandeskapet tagit fram en lägesrapport över förhandlingarna, så långt de hade framskridit. En riktlinjedebatt ägde också rum i två frågor. Den ena frågan rörde förslaget att inom två år från direktivens genomförande övergå helt till elektronisk kommunikation vid upphandlingar. Den andra frågan handlade om ordförandeskapets kompromissförslag när det gäller förslaget till regler om tillsyn, vägledning och rapporteringsskyldighet och hur dessa frågor organiseras av myndigheterna i Sverige.

När det gäller den första frågan välkomnar jag i likhet med flera andra medlemsstater en övergång till obligatorisk e-upphandling inom två år från direktivets genomförande. Jag välkomnar också att kommissionen föregår med gott exempel och stöder medlemsstaterna i övergången. Flera medlemsstater ansåg att det behövdes längre tid för genomförandet, medan någon medlemsstat ansåg att övergången borde ske snabbare.

När det gäller frågan om tillsyn och vägledning gav jag i likhet med flertalet andra medlemsstater mitt stöd till kompromissförslaget. Jag betonade dock att den europeiska annonsdatabasen Tenders Electronic Daily, TED, måste kunna fylla en bättre funktion än i dag när det gäller att samla in information om upphandlingar.

I det här fick jag också stöd av en del andra medlemsstater.

Sammanfattningsvis uppfattade kommissionen och det danska ordförandeskapet att det fanns en majoritet för övergång till e-upphandling inom två år och för kompromissförslagens ansats när det gäller vägledning och tillsyn.

Vi kan då nämna att tiden för övergång till e-upphandling därefter, i det förslag som nu finns på bordet, har förlängts ytterligare, med sex månader.

Det var rapporten från det mötet.

Anf. 182 BO BERNHARDSSON (S):

Jag börjar med att tacka för återrapporten. Jag har en fråga. Jag ska rodnande erkänna att jag inte har läst de 750 sidor på engelska som vi har

fått som underlag för den här punkten. Därför kan det vara någonting som jag har missuppfattat. Då är det sagt.

När det gäller det här har vi haft en avvikande mening i Socialdemokraterna, men det rörde ILO och reglerna när det gäller löner. Dessutom har utskottet haft en subsidiaritetsinvändning när det gäller direktivet som handlar om upphandling av vatten och en del andra tjänster.

De invändningar som vi hade där handlade, som jag förstår det, om just tillsyn och kontroll och hur det ska organiseras. Och invändningen vi hade – och där var regeringen på samma linje – var att det är en sak för medlemsstaterna själva att bestämma hur man vill organisera tillsyn, kontroll, vägledning och så vidare.

När jag läser återrapporten tycker jag att den fråga som har behandlats, styrning och kontroll, rör detta, om jag inte har missuppfattat det. Och där har Sverige inte haft någon invändning. Däremot har Frankrike, om jag har sett rätt, haft en invändning på just det temat, att det här är någonting som medlemsstaterna själva ska bestämma över.

Det skulle jag vilja ha en kommentar till. Både regeringen och finansutskottet har ju varit ense om att man på det här området inte ska vara för klåfingrig utan låta staterna själva bygga upp sina system.

Anf. 183 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Ja, det är helt riktigt. Vi har haft en enig uppfattning där. Finansutskottet hade ett utlåtande som också antogs av kammaren. Och vi har haft det som en förhandlingsinriktning. Det första förslaget, som inte bara handlade om att man ska ha tillsyn på nationell nivå utan också om *hur* det ska organiseras, avvisade vi. Och det har förändrats. Det är det som jag nu kallar för kompromissförslaget, för det innebär en modifiering av det ursprungliga förslaget så att man numera mer betonar *vad* man ska göra, inte *hur* man ska utföra detta i varje land. Vi vill ju markera att vi själva ska bestämma hur vi organiserar myndighetsstrukturer och arbetsätt i det egna landet.

Jag vet inte om någon av mina tjänstemän kan berätta lite mer om de olika turer som varit i den här frågan.

Anf. 184 Rättssakkunnige MATS RUNDSTRÖM:

Sverige har varit väldigt aktivt i arbetet för att modifiera de här förslagen när det gäller tillsyn och vägledningsdelen och när det gäller att styra över från, så att säga, hur man ska göra till vad man ska göra.

Där har vi nått långt i förhandlingarna. Förslaget ser betydligt anorlunda ut än det gjorde ursprungligen.

Efter de stora förändringar som skedde ganska omgående när man fick klart för sig att flera länder hade synpunkter på det här har det ändå kvarstått viss kritik i vissa delar från en del medlemsstater som vill gå ytterligare lite längre. Där har inte vi varit med, utan vi har tyckt att det har varit en bra kompromiss som vi uppnådde tidigare i förhandlingarna.

Anf. 185 BO BERNHARDSSON (S):

Ja, men det känns ändå lite svepande, att det har skett vissa förändringar och så vidare. Går det inte att konkretisera lite mer? Vad är det för punkter där vi har nått framgång?

Jag ser ju ändå att till exempel ett medlemsland står kvar vid kritiken – det är rätt tung kritik – och säger att det är medlemsstaternas frihet att upprätta kontrollen. Då tolkar jag det som att det handlar om *hur* man vill upprätta kontrollen.

Kan man vara lite mer konkret kring vilka framgångar vi har haft? För det känns lite osäkert.

Anf. 186 Rättssakkunnige MATS RUNDSTRÖM:

Ja, den kritik som kvarstår kommer egentligen från de länder som i grunden inte vill ha regler över huvud taget på tillsyns- och vägledningsområdet i direktivet. Så långt vill inte Sverige gå, utan Sverige har kritiserat, så att säga, *hur* man ska utforma tillsyn och vägledning. Men Sverige har sagt att det är viktigt med tillsyn och vägledning. Det är den skillnaden.

Nu var det ett tag sedan vi skar betydligt i de här texterna. Det går att jämföra ursprungsförslaget från december 2011 med det som ligger på bordet i dag. Där kan man se att det har försvunnit artiklar och förts ihop artiklar. I princip har vi nu regler som säger att det ska finnas tillsynsfunktioner med vissa specifika uppgifter – och de är väldigt basala och grundläggande – och att man ska rapportera till kommissionen på vissa särskilda områden. Och när det gäller vägledningsdelen finns det i princip bara kvar en bestämmelse som säger att man ska ha någon form av vägledning men inte så mycket mer.

Ett konkret exempel som jag drar mig till minnes är att alla avtal över ett visst belopp skulle samlas in hos tillsynsmyndigheten. I Sverige skulle då Konkurrensverket samla in alla upphandlingskontrakt över ett visst belopp och ha det ordnat. Där är det ändrat så att det finns en skyldighet för upphandlande myndigheter att behålla kontrakten en viss tid. Det är ganska naturligt att man själv ska ha tillgång till de kontrakt som man har tecknat och att tillsynsmyndigheten kan gå dit och begära att få titta på de här kontrakten vid behov.

Det är ett antal sådana här konkreta punkter som har förändrats.

Anf. 187 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Ordförande! Får jag bara förtydliga. I Sverige har vi Konkurrensverket, som är tillsynsmyndighet, och så har vi egentligen två stödjande myndigheter. Vi har Kammarkollegiet, som har ett offentligt upphandlingsstöd. Vi har också ett miljöstyrningsråd. Och vi diskuterar nu i Sverige hur vi ska organisera det här bättre i framtiden.

Men kommissionen har agerat utifrån det faktum att många länder har ett illa organiserat och illa fungerande tillsynssystem. Uppföljningen av hur lagen om offentlig upphandling funkar i länderna är alltså lite bristfällig. Det är därför kommissionen har varit inne och petat lite grann, inte bara när det gäller *att* man ska ha tillsyn utan också när det gäller *hur* det ska vara för att styra upp så att det blir mer enhetlighet.

Det tycker vi då går för långt. Men det finns, som sagt, kvar bestämmelser om att man ska ha de här funktionerna i landet – och det är viktigt. Men när det gäller hur man organiserar och hur man jobbar handlar det om att försöka hitta de här byråkratiska och länderanpassade lösningarna. Det är den strategi som vi har valt. Och jag tycker ändå att vi kan säga att det är ett hyggligt förslag som nu ligger på bordet.

Anf. 188 BO BERNHARDSSON (S):

Att det ska göras saker och vad som ska göras är inte problemet. Vad vi sade var att hur myndigheter ska organiseras är ett nationellt ansvar, och det finns ingen anledning att på EU-nivå föreskriva vilka organisatoriska åtgärder som ska vidtas i en medlemsstat, det vill säga vilken organisationsmodell man väljer.

Då ställer jag en sista fråga. Kan vi då välja vår egen modell för hur det här ska organiseras och genomföras, vilka myndigheter vi vill ha och så vidare?

Anf. 189 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Svar ja.

Anf. 190 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 4 om paketet om offentlig upphandling. Det är punkterna a till c. Och det är en beslutspunkt.

Anf. 191 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Som ni känner till, ni som har historien i frågan, presenterade kommissionen i december förra året förslag till nya direktiv på upphandlingsområdet. Det här är då mot bakgrund av Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla, där offentlig upphandling spelar en nyckelroll.

Avsikten är att förbättra de grundläggande villkoren för företagens innovationskapacitet, stödja övergången till resurssnål ekonomi med låga koldioxidutsläpp och förbättra företagsklimatet, särskilt för innovativa små och medelstora företag.

Upphandlingspaketet är en av tolv nyckelåtgärder som kommissionen lyfter fram i den så kallade inremarknadsakten.

Under året har tre direktiv förhandlats. Det är ett som motsvarar lagen om offentlig upphandling i Sverige, ett som handlar om lagen om offentlig upphandling vid försörjningssektorerna och ett om koncessioner.

Det har varit 27 dagar i rådsarbetsgruppen, och förhandlingarna går nu in i en ny mer avslutande fas.

Ordförandeskapet har efter stora ansträngningar att tillgodose samtliga medlemsstaters synpunkter presenterat kompromissförslag avseende alla de här tre direktiven och har nu inbjudit konkurrenskraftsrådet att ta ställning till en gemensam inriktning när det gäller dessa kompromissförslag. Ordförandeskapet vill också ge en möjlighet att inleda förhandlingar med Europaparlamentet på grundval av denna allmänna inriktning.

Sverige har stött och verkat för att förenklingar ska ske i regelverket, något som leder till förenklade upphandlingar för både myndigheten och leverantörerna. Ett sådant exempel är att tillåta förhandling om anbuden. Det leder till ökade möjligheter att göra rätt inköp och minska byråkratin men också till ökad konkurrens och bättre möjlighet att främja innovation.

Sverige har drivit att förhandlat förfarande borde vara ett standardförfarande. Även om vi inte har nått ända fram innebär kompromissförslaget att de allra flesta fall då förhandlingar behövs tillgodoses. Kompromissen innebär nämligen att förhandlingar i princip ska få ske för att anskaffa

alla utom redan tillgängliga färdiga varor, tjänster och byggtreprenader, det vill säga sådana som inte kräver anpassning för myndigheten.

Jag nämnde ett exempel när jag var i finansutskottet och föredrog detta. Köper riksdagen in pennor får man inte använda förhandlat förfarande. Det är en standardprodukt. Däremot är vakttjänsterna för riksdagen något som man kan förhandla om. Det handlar om hur man lägger upp arbetet, vilka kriterier man har. Det är alltså mer avancerade tjänster.

En målsättning med förslagen är att möjliggöra för upphandlande myndigheter och enheter att använda sin köpkraft för att upphandla varor och tjänster som främjar just innovation, skydd av miljön och kampen mot klimatförändringar och samtidigt förbättrar sysselsättning, hälsa och sociala villkor.

Kommissionens förslag i dessa delar har i huvudsak stått sig väl i förhandlingarna och ger nu upphandlarna verktyg för att konkret ta sådan hänsyn i sina upphandlingar om de så önskar.

Sverige har också i förhandlingarna verkat för förtydliganden när det gäller möjligheten att ställa krav på villkor i enlighet med kollektivavtal och som innebär att sådana kan ställas som tilldelningskriterier och kontraktsvillkor under förutsättning att de är förenliga med EU-rätten i övrigt.

Mot bakgrund av de tillkännagivanden som finns från riksdagen har regeringen också varit aktiv i frågan om ILO 94. Sverige har, som jag tidigare redogjorde för, bland annat begärt rådets rättstjänsts yttrande för att klarlägga förhållandet mellan ILO 94 och EU-rätten i ljuset av de rättsliga problem och svårigheter som finns. Den här begäran fick stöd från en rad andra länder som bland annat har ratificerat den här konventionen tidigare.

Rättstjänsten svarade bland annat att det är problematiskt att lägga till konventionen som en del av direktiven, även om det var ett förståeligt försök av en del medlemsstater som har ratificerat ILO-konventionen att lösa den konflikt som finns mellan EU-domstolens dom i det så kallade Ruffertmålet och ILO-konventionen. Rättstjänsten förklarade att detta inte är enkelt och att ett sådant tillägg ytterst är ett politiskt ställningstagande som skulle kräva en noggrann analys bortom mandatet för rådsarbetsgruppen.

Efter det svaret föreslog ett par medlemsstater som är parter till konventionen att en hänvisning till ILO 94 skulle tas in i direktiven. Sverige stödde att allmänna skrivningar med hänvisning till konventionen skulle tas in i direktiven. Det förslag som sedan presenterades var dock begränsande och tog tydlig ställning för EU-rättens företrädare framför konventionen. Sverige agerade därför aktivt och med framgång för att undvika sådana skarpa skrivningar i direktiven som innebär att frågan aktivt döms av till EU-rättens fördel.

Eftersom vi har en diskussion i Sverige måste vi skapa så mycket handlingsfrihet som möjligt för Sveriges riksdag att fatta ett slutligt beslut i den här frågan och därmed inte dra på oss skrivningar i det här sammanhanget som kan låsa vår handlingsfrihet på svensk botten.

Sverige har också förhållit sig positivt till att en särskild satsning på små och medelstora företag ska göras. Förslagen i de här delarna var dock inte särskilt omfattande eftersom det har visat sig vara svårt att på

ett bra sätt utforma regler som träffar just de här mindre företagen och inte andra.

Förslaget om EU-pass på upphandlingsområdet har tagits bort, eftersom det bedömdes leda till byråkrati utan att passet skulle bli särskilt användbart. I stället föreslås en satsning på ökade möjligheter att elektroniskt få information om leverantörernas kapacitet. En av de större praktiska förändringarna för upphandlarna och för leverantörerna är också att de ska övergå till att kommunicera elektroniskt i stället för i pappersform, så kallad e-upphandling.

Det här är en reform som självklart gäller för alla företag men som underlättar mycket för de mindre företagen. Det finns en del andra saker i direktiven som också hjälper till.

Men att det finns fungerande och välavvägda regler om tillsyn och vägledning är viktigt både för dem som upphandlar och för företagen men även för den inre marknadens funktion.

Det är naturligtvis av vikt att hitta en balans mellan de här aspekterna och den ökade administrativa bördan. Kommissionens förslag om tillsyn och vägledning gick långt, särskilt när det gäller reglering av hur verksamheten ska organiseras i medlemsstaterna. Det starka motståndet mot kommissionens förslag, bland annat genom motiverade yttranden från Sveriges riksdag och andra medlemsstater, har lett till att förslagen skrivits om och bantats ned betydligt.

Sverige har också tillsammans med andra medlemsstater verkat för att den rapporteringsskyldighet som åläggs myndigheterna inte ska bli för betungande genom att peka på att den europeiska annonsdatabasen TED ska kunna fylla en bättre funktion än i dag.

Sammantaget har arbetet i rådet lett till att en enligt regeringens bedömning godtagbar kompromisstext har förhandlats fram i fråga om tillsyn och vägledning, vilket vi nämnde tidigare.

När det gäller tiden för genomförande av direktiven i svensk rätt är det viktigt att en realistisk tid ges för detta. Två år bedömer vi som ett minimum för att Sverige ska hinna med detta. Någon längre tid skulle inte skada, men det ser ut att landa på två år.

En fråga som kvarstår som problematisk i förhandlingarna är bestämmelserna som rör upphandling med tredjeland. Reglerna i ursprungsförslaget om möjlighet eller skyldighet att utesluta leverantörer och anbud från tredjeland från upphandlingar om de inte uppfyller EU-rättsliga regler på miljöområdet och det sociala området ströks efter starka synpunkter från flera medlemsstater, däribland Sverige, med hänvisning till ett annat pågående lagstiftningsinitiativ inom EU som rör just upphandling med tredjeland.

Sverige har tillsammans med ett flertal andra medlemsstater varit kritiskt mot detta initiativ, bland annat därför att det går emot EU:s grundläggande värdering om att värna frihandel. Sedan bestämmelserna i direktivförslagen strukits infördes emellertid en tredjelandsbestämmelse i det så kallade försörjningsdirektivet, alltså det som handlar om energi, transporter, post och sådana saker, på begäran av flera medlemsstater. De här reglerna finns redan i dagens direktiv och är gällande lagstiftning.

Då det andra lagstiftningsinitiativet som rör just upphandling med tredjeland inte har färdigförhandlats har det i kompromissförslaget klar-

gjorts att det rör sig som en interimslösning i avvaktan på att det har antagits.

Medlemsstaterna är uppdelade i två tydliga läger. Då reglerna redan finns i dag finns det ingen majoritet *emot* att ta in de här. Frågan kommer att tas upp av medlemsstaterna vid konkurrenskraftsrådets möte. Sverige avser då att vara emot att man återinför de här bestämmelserna.

Koncessionsdirektivet har ifrågasatts av flera stater. Man anser att reglerna borde vara mer flexibla och mindre detaljerade än det som föreslogs. Förhandlingarna har lett till att reglerna har blivit färre, mer flexibla och mindre detaljerade. Sverige har inte stött de medlemsstater som har varit kritiska utan har i stället visat på god kompromissvilja och legat lågt i den här frågan för att förslaget skulle kunna röra sig framåt mot en lösning.

Sveriges främsta prioritet har här varit att värna lagen om valfrihets-system. Ett aktivt arbete har drivits i den här frågan som resulterat i att ett helt nytt skäl tagits in i kompromisstexten som anger att valfrihetssystem, typ LOV, lag om valfrihetssystem, inte ska betraktas som koncessioner. Detta får ses som en betryggande kompromisslösning som bedöms innebära att direktivet inte kommer att påverka vår valfrihetslagstiftning.

Sammanfattningsvis ser jag alltså mycket positivt på upphandlingspaketet och anser att det är viktigt att reglerna kan antas så snart som möjligt, inte minst med beaktande av deras tillväxtfrämjande potential. Kompromisslösningen har i flera delar gått i svensk riktning, och vi bör stödja aktivt ordförandeskapets förslag till en allmän inriktning.

Sverige bör dock framhålla att reglerna i förslaget i ett försörjningsdirektiv som reglerar upphandling i förhållande till tredjeland är problematiska och att de bör strykas. Det här är det första steget i förhandlingarna, så det bör betonas att det är viktigt att medlemsstaterna nu kan samlas till en kompromiss kring hela upphandlingspaketet för att kunna påbörja förhandlingarna med Europaparlamentet.

Anf. 192 BO BERNHARDSSON (S):

Tack för informationen! När vi behandlade frågan i januari i finansutskottet hade vi en avvikande mening som rörde just ILO 94 och rätten att ställa krav på kollektivavtalsliknande löneformer. Detta är för oss oerhört viktigt.

Att vi då hade en avvikande mening tror jag, om jag minns rätt, berodde på att det var lite otydligt om statsrådet Attefall då var beredd att driva det. Jag tror att det föll sig så här att det inte var riktigt aktuellt, men jag kan minnas fel. I varje fall var det inte lika klart som det framstår nu att statsrådet skulle driva frågan, och därför hade vi en avvikande mening.

Nu tycker jag att det förefaller vara ett lite bättre läge, så vi är väl hyggligt nöjda med att frågan lyfts upp på det sätt som vi har fått beskrivet.

Anf. 193 BODIL CEBALLOS (MP):

Det har varit lite oklart för mig också hur jag skulle ställa mig i den här frågan. Vi har haft avvikande mening tidigare. I maj i nämnden hade vi det inte, men det berodde snarast på att vi inte var här vid det tillfället eftersom vi hade kongress då.

Jag har haft lite sms-konversation med en av våra EU-parlamentariker, och han säger att det är mycket möjligt att vi och regeringen nu drar åt samma håll. Vi måste dock vara uppmärksamma på att EU-parlamentets föredragande har lyckats få in en massa onödigt krångel och att vi också måste fortsätta att försvara miljökrav och sociala krav.

Det kanske är ett medskick till ministern att uppmärksamma detta onödiga krångel som Europaparlamentets föredragande har lyckats få med i det hela och ha en nära dialog med de svenska ledamöterna i Europaparlamentet.

Anf. 194 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

När det gäller frågan om att det inte var aktuellt var det nog så, om jag kommer ihåg sammanhanget, att just i det konkurrenskraftsrådsmötet var dessa frågor inte uppe. Det var nog därför jag kanske svarade att det inte var aktuellt just då.

Vi har försökt att värna om de beslut som riksdagen har fattat och att de här frågorna kring ILO-frågan bereds. Det här är rättsligt komplicerade saker. Som jag nämnde har strategin när det har kommit in försök att på något sätt begränsa ländernas handlingsfrihet varit att snarare försöka trycka bort sådant så att vi har kvar makten i Sverige att ordentligt landa i den här frågan när den dagen kommer.

Däremot finns det i de här direktiven nu steg åt rätt håll när det gäller att lyfta in mer av sociala och miljömässiga hänsyn. Vi ska också komma ihåg att vi även har en svensk upphandlingsutredning som just nu jobbar under ledning av Anders Wijkman och som är till för att försöka se vad man kan göra inom befintlig lagstiftning för att underlätta att ta de här sociala, etiska och miljömässiga hänsynen och att nyttja lagens möjligheter bättre än vad vi kanske upplever att man många gånger gör. Det finns ibland mer handlingsfrihet om man gör på rätt sätt. Då måste vi stödja och ge rådgivning och hjälpa till med detta, och det är bland annat därför vi också måste fundera på hur vi organiserar vårt upphandlingsstöd i Sverige.

Det direktiv som föreligger nu är dock ett steg åt rätt håll när det gäller just de miljömässiga och sociala aspekterna. Det är inget snack om saken. Man talar här om livscykelkostnaderna för en produkt. Man betonar alltså vikten av att beräkna en produkt inte bara utifrån inköpspris utan se vad kostnaden är över produktens livscykel, vilket gör att det skapas helt andra möjligheter att ställa mer kvalitativa frågor vid upphandlingar när det gäller exempelvis miljöhänsyn men också när det gäller sociala aspekter.

Problemet vi i Sverige brottas med är inte bara det här med att vi vill ställa kvalitetskrav på exempelvis sociala villkor för löntagare. Vi har dessutom en annan tradition på svensk arbetsmarknad än många andra länder. Det skapar en del komplikationer. Det hänger också ihop med utstationeringsdirektiv och hela den diskussionen.

Men jag vill påstå att vad som händer medan vi tar det här direktivet och det börjar gälla är att vi har fått bättre förutsättningar att väga in sådana här aspekter. Vi har fortfarande kvar en hel del rättsliga osäkerheter. Det ska vi erkänna. Men vi har inte stängt några fler dörrar och begränsat Sveriges handlingsfrihet när det gäller exempelvis diskussionen om hur vi slutligen ska göra en ny ILO 94 i Sverige.

Det är den känsla jag har och den uppfattning som vi har upplevt att det finns en ganska bred samstämmighet om också i Europa. De här sociala och miljömässiga aspekterna i direktivförslagen har inte mött så mycket motstånd, utan de har kunnat leva kvar i hela processen. Där har inte den stora kritiken varit. Det finns en växande insikt om vikten av att man får starkare och bättre skrivningar på de här områdena. Men sedan måste det bli praktisk verkstad också i Sverige, och där har också vi självklart en del kvar att göra.

Anf. 195 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Det var den enda men viktiga punkten med statsrådet Attefall. Vi tackar för i dag och önskar en trevlig helg.

Innehållsförteckning

1 § Allmänna frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	2
Anf. 5 Andre vice talman ULF HOLM (MP)	2
Anf. 6 MARIE GRANLUND (S)	2
Anf. 7 LARS OHLY (V)	3
Anf. 8 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	3
Anf. 9 MARIE GRANLUND (S)	3
Anf. 10 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	3
Anf. 11 Andre vice talman ULF HOLM (MP)	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 13 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	4
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 15 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	5
Anf. 16 MARIE GRANLUND (S)	6
Anf. 17 Andre vice talman ULF HOLM (MP)	6
Anf. 18 LARS OHLY (V)	7
Anf. 19 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	7
Anf. 20 BO BERNHARDSSON (S)	8
Anf. 21 LARS OHLY (V)	9
Anf. 22 BÖRJE VESTLUND (S)	9
Anf. 23 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	9
Anf. 24 MARIE GRANLUND (S)	10
Anf. 25 BO BERNHARDSSON (S)	10
Anf. 26 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	10
Anf. 27 MARIE GRANLUND (S)	11
Anf. 28 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 29 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	11
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 31 Andre vice talman ULF HOLM (MP)	11
Anf. 32 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 33 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	11
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 35 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	12
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 37 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	12
Anf. 38 JOHNNY SKALIN (SD)	13
Anf. 39 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	13
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 41 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	13
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 43 JOHNNY SKALIN (SD)	15
Anf. 44 LARS OHLY (V)	15
Anf. 45 BÖRJE VESTLUND (S)	16
Anf. 46 Kabinetssekreterare FRANK BELFRAGE	17
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	18
2 § Utrikes frågor	19

Anf. 48	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 49	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	19
Anf. 50	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 51	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	19
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 53	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	20
Anf. 54	BODIL CEBALLOS (MP)	20
Anf. 55	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	20
Anf. 56	BODIL CEBALLOS (MP)	21
Anf. 57	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	21
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 59	BODIL CEBALLOS (MP)	21
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 61	BODIL CEBALLOS (MP)	21
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 63	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	21
Anf. 64	BODIL CEBALLOS (MP)	22
Anf. 65	TOMMY WAIDELICH (S)	23
Anf. 66	JOHNNY SKALIN (SD)	23
Anf. 67	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	23
Anf. 68	ROBERT HALEF (KD)	23
Anf. 69	BODIL CEBALLOS (MP)	24
Anf. 70	JOHNNY SKALIN (SD)	24
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 72	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	25
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 74	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	25
Anf. 75	ROBERT HALEF (KD)	25
Anf. 76	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	25
Anf. 77	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 78	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	26
Anf. 79	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 80	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	26
Anf. 81	LARS OHLY (V)	27
Anf. 82	BODIL CEBALLOS (MP)	27
Anf. 83	TOMMY WAIDELICH (S)	28
Anf. 84	JOHNNY SKALIN (SD)	28
Anf. 85	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	29
Anf. 86	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 87	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	29
Anf. 88	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 89	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	30
Anf. 90	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 91	Kabinettssekreterare FRANK BELFRAGE	30
Anf. 92	ORDFÖRANDEN	30
3 §	Konkurrenskraft	31
Anf. 93	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 94	Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	31
Anf. 95	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 96	Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	32
Anf. 97	BÖRJE VESTLUND (S)	32

Anf. 98	Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	32
Anf. 99	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 100	Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	33
Anf. 101	BÖRJE VESTLUND (S)	33
Anf. 102	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 103	BÖRJE VESTLUND (S)	33
Anf. 104	LARS OHLY (V)	33
Anf. 105	BODIL CEBALLOS (MP)	34
Anf. 106	JOHNNY SKALIN (SD)	34
Anf. 107	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 108	JOHNNY SKALIN (SD)	34
Anf. 109	CARINA OHLSSON (S)	34
Anf. 110	Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	34
Anf. 111	JOHNNY SKALIN (SD)	35
Anf. 112	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 113	Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	35
Anf. 114	JOHNNY SKALIN (SD)	36
Anf. 115	BÖRJE VESTLUND (S)	36
Anf. 116	Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	37
Anf. 117	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 118	Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	37
Anf. 119	JOHNNY SKALIN (SD)	38
Anf. 120	ORDFÖRANDEN	38
4 §	Konkurrenskraft	39
Anf. 121	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 122	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	39
Anf. 123	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 124	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	39
Anf. 125	MARIE GRANLUND (S)	39
Anf. 126	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	39
Anf. 127	MARIE GRANLUND (S)	39
Anf. 128	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	39
Anf. 129	MARIE GRANLUND (S)	40
Anf. 130	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	40
Anf. 131	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 132	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	40
Anf. 133	BÖRJE VESTLUND (S)	41
Anf. 134	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	41
Anf. 135	ORDFÖRANDEN	42
Anf. 136	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	42
Anf. 137	ORDFÖRANDEN	42
Anf. 138	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	42
Anf. 139	ORDFÖRANDEN	42
Anf. 140	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	43
Anf. 141	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 142	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	43
Anf. 143	SVEN BRITTON (S)	43
Anf. 144	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	43
Anf. 145	ORDFÖRANDEN	44
5 §	Konkurrenskraft	45
Anf. 146	ORDFÖRANDEN	45

Anf. 147	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	45
Anf. 148	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 149	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	45
Anf. 150	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 151	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	46
Anf. 152	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 153	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	46
Anf. 154	BÖRJE VESTLUND (S)	47
Anf. 155	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	47
Anf. 156	GUSTAV BLIX (M)	47
Anf. 157	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	47
Anf. 158	Kanslirådet ALEXANDER RAMSAY	48
Anf. 159	ORDFÖRANDEN	48
Anf. 160	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	48
Anf. 161	ORDFÖRANDEN	48
Anf. 162	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	49
Anf. 163	ORDFÖRANDEN	49
Anf. 164	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	49
Anf. 165	ORDFÖRANDEN	49
Anf. 166	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	49
Anf. 167	BODIL CEBALLOS (MP)	50
Anf. 168	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	50
Anf. 169	ORDFÖRANDEN	50
Anf. 170	JOHNNY SKALIN (SD)	50
Anf. 171	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	50
Anf. 172	ORDFÖRANDEN	50
Anf. 173	JOHNNY SKALIN (SD)	50
Anf. 174	ORDFÖRANDEN	50
Anf. 175	JOHNNY SKALIN (SD)	50
Anf. 176	ORDFÖRANDEN	51
Anf. 177	Statsrådet EWA BJÖRLING (M)	51
Anf. 178	BÖRJE VESTLUND (S)	51
Anf. 179	ORDFÖRANDEN	52
6 §	Konkurrenskraft	53
Anf. 180	ORDFÖRANDEN	53
Anf. 181	Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	53
Anf. 182	BO BERNHARDSSON (S)	53
Anf. 183	Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	54
Anf. 184	Rättssakkunnige MATS RUNDSTRÖM	54
Anf. 185	BO BERNHARDSSON (S)	54
Anf. 186	Rättssakkunnige MATS RUNDSTRÖM	55
Anf. 187	Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	55
Anf. 188	BO BERNHARDSSON (S)	56
Anf. 189	Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	56
Anf. 190	ORDFÖRANDEN	56
Anf. 191	Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	56
Anf. 192	BO BERNHARDSSON (S)	59
Anf. 193	BODIL CEBALLOS (MP)	59
Anf. 194	Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	60
Anf. 195	ORDFÖRANDEN	61